ABC Certified THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
69 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (95) اربع 26 آگسٽ 2026ع 12 ربيع الاول 1448هه صفحا 6 - ملهه 30 رپيه شمارو (12)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com
Wednesday 26th August 2026

9 مئي واري حملي ڪيس ۾ 47 اشتهاري جوابدارن کي 10-10 سال قيد، ملڪيتون ضبط ڪرڻ جا حڪم

راولپنڊي جي دهشتگردي جي روڪٿام واري عدالت 9 مئي تي جي ايڇ ڪيو تي حملي واري ڪيس ۾ 47 اشتهاري جوابدارن کي 10 سال قيد ۽ هر هڪ کي 5 لک رپيا ڏنڊ جي سزا ٻڌائي

سزا يافته ماڻهو 9 مئي جي واقعن جي پس منظر ۾ ٿيل سازش ۾ ملوث قرار ڏنا ويا، جي آءِ ٽي جي رپورٽ ۾ جوابدارن کي پرتشدد احتجاجن جي رٿابندي ڪرڻ ۾ ملوث ڄاڻايو ويو

جوابدارن ۾ عمر ايوب، زرتاج گل، مراد سعيد، شبلي فراز، حماد اظهر، ڪنول شوزب، شيخ رشيد شفيق، شهباز گل، زلفي بخاري، محمد احمد چٺا، راءِ حسن نواز، راءِ محمد مرتضيٰ، شوڪت علي ڀٽي، عثمان سعيد بسرا ۽ اعجاز خان شامل

ڊسمبر 2024 ۾، ان ڪيس ۾ پي ٽي آءِ باني ۽ شاهه محمود قريشي سميت 118 جوابدارن تي فرد جرم لاڳو ڪيو ويو. هيٺئين استغاثي جي 44 شاهدن جا بيان قلمبند ڪيا ويا، 29 جوابدار پيش ٿي نه ٿيا

استغاثا 19 شاهدن جا بيان عدالت ۾ قلمبند ڪرايا، سرڪاري وڪيل استغاثا جي شاهدن تي آڏي پڇا ڪئي، 47 اشتهاري جوابدارن جي ڪيس جي ڪارروائي مڪمل ٿيڻ بعد عدالت پنهنجو فيصلو ٻڌايو

راولپنڊي (ه ر د) راولپنڊي جي دهشتگردي جي روڪٿام واري عدالت 9 مئي تي جي ايڇ ڪيو (GHQ) تي حملي واري ڪيس ۾ 47 اشتهاري جوابدارن کي 10 سال قيد ۽ هر هڪ کي 5 لک رپيا ڏنڊ جي سزا ٻڌائي
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

جعلي دستاويزن ذريعي پارٽ مان اربين رپين جو ڪيميڪل درآمد ڪرڻ جو الزام، ايف آءِ اي جو ڪيس داخل

اڱوٺي بي جي پلانٽ پروڊڪشن سميت ڪيترائي سرڪاري آفيسر ۽ خانگي ڪمپنين جا مالڪ نامزد

ڪراچي (بيورو رپورٽ) وفاقي جاچ اداري (ايف آءِ اي) جي اينٽي ڪرپشن سرڪل ڪراچي جعلي دستاويزن ذريعي پارٽ مان
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

صدر پاران اسلامي دنيا کي نبي آخرالزمان حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ جي ولادت باسعادت تي مبارڪباد

حضور ڪريم ﷺ ايمان، هدايت، عدل، رحمت ۽ اخلاق حسنہ جو ڪامل رستو عطا ڪيو: صدر آصف زرداري

الله تعاليٰ جو تمام وڏو احسان آهي جو نبي آخري الزمان حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ کي سمورن جهانن لاءِ رحمت بڻائي موڪليو

نبي ڪريم ﷺ جي سيرت طيبہ اسان کي اهو درس ڏئي ٿي تہ انسانن جي وچ ۾ ڪڏهن احترام ۽ خيرسگالي جي جذبن کي فروغ ڏنو وڃي

اسلام آباد (اي پي پي) صدر آصف علي زرداري پوري قوم ۽ اسلامي دنيا کي نبي آخرالزمان حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ جي ولادت باسعادت تي مبارڪباد پيش ڪندي چيو آهي تہ هي ڏينهن اسان جي لاءِ الله تعاليٰ جي ان عظيم نعمت جي ياد تازي ڪري ٿو جنهن جي ذريعي انسانيت کي ايمان، هدايت، عدل، رحمت ۽ اخلاق حسنہ جو ڪامل رستو عطا ٿيو ايوان صدر جي پريس ونگ موجب صدر 12 ربيع الاول 1448هه جي بابرڪت موقعي تي پنهنجي
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي وزير سينيٽر اعظم نذير تارڙ اقليتي حقن لاءِ قومي لابنگ وفد سان ملاقات ڪندي

فرانس ۾ طوفاني واچوڙي سبب 26 ڄڻا زخمي، 100 گهر متاثر

پيرس (اي پي پي) فرانس جي ڏکڻ پاسي واري علائقي آڊي ۾
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

ٿائيلينڊ ۾ فائرنگ دوران 2 ماڻهو فوت، 2 زخمي

بينڪاڪ (اي پي پي) ٿائيلينڊ جي
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

چيف آف ڊفينس فورسز فيلڊ مارشل سيد عاصم منير جو ايران جو هڪ ڏينهن جو دورو مڪمل، خطي ۾ ڇڪتاڻ گهٽائڻ سميت اهم معاملن تي ڳالهيون

”آبناءِ هرمز کوليو، پراڪسي وار بند ڪيو ۽ پابندين کان بچو“ فيلڊ مارشل آمريڪي پيغام ايران تائين پهچائي ڇڏيو

واشنگٽن آبناءِ هرمز جي ناڪابندي ختم ڪرڻ ۽ پابندين ڪڍڻ جي عيوض ايران کان آبناءِ هرمز ٻيهر کولڻ ۽ ايران جي حمايت يافتہ پراڪسي گروهن جا حملا بند ڪرڻ جي تجويز

پاڪستاني آرمي چيف ايران تي زور ڏنو تہ هو پنهنجي حمايت يافتہ پراڪسي گروهن جا حملا ختم ڪري ۽ جون ۾ آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ طئي ٿيل اسلام آباد مفاهمتي يادداشت ڏانهن واپس اچي

فيلڊ مارشل سيد عاصم منير سان صدر مسعود پزشڪيان، سپريم ليڊر جي سپريم نيشنل سيڪيورٽي ڪائونسل بابت نمائندي محسن رضائي، باقر قاليباف ۽ ٻين ملاقاتون ڪيون

ايراني قيادت ڳالهين کي هٿي ڇڪتاڻ ۾ گهٽتائي ۽ تڪرار جي پرامن حل کي آسان ۾ سهولت ڪاري جي لاءِ پاڪستان جي تعميري ڪردار ۽ مخلصاڻين ڪوششن کي ساراهيو

هي دورو آمريڪا-ايران تڪرار جي ڏس ۾ خطي ۾ ڊگهي مُدي واري امن ۽ عدم استحڪام جي مستقل خاتمي لاءِ پاڪستان جي سفارتي ڪوششن جو حصو هو: ترجمان آءِ ايس پي آر

ايراني صدر پنهنجي حڪومت جو موقف ۽ خدشا ڪليل نموني اسان آڏو رکيا، جڏهن تہ لاڳاپيل معاملن تي اسان وچ ۾ تعميري ۽ لاپائتي ڳالهہ ٻولهہ ٿي: وفاقي گهرو وزير محسن نقوي

راولپنڊي (اي پي پي/ه ر د) پاڪستان جي آرمي چيف فيلڊ مارشل عاصم منير ايران کي آمريڪا طرفان اهم آڇ پهچائي آهي، جنهن تحت واشنگٽن آبناءِ هرمز جي ناڪابندي ختم ڪرڻ ۽ پابنديون ڪڍڻ جي عيوض ايران کان آبناءِ هرمز ٻيهر کولڻ ۽ ايران جي حمايت يافتہ پراڪسي گروهن جا حملا بند ڪرڻ جي تجويز ڏني آهي عاصم منير ايران جي سپريم نيشنل سيڪيورٽي
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

حڪومت جو 10 رپين وارو ڪرنسي نوٽ ختم ڪرڻ جو فيصلو، نئين ڊزائن وارا نوٽ ۾ جاري ٿيندا

سينيٽر سليم مانڊوي والا جي صدارت هيٺ ناڻي بابت اسٽينڊنگ ڪميٽي جو اجلاس ٿيو، ڪرنسي نوٽن تي بريفنگ

۾ سال اڳ هن اسٽيٽ بئنڪ جي ڊپٽي گورنر کي 5 هزار رپين جا 3 نوٽ ڏنا هئا، جن مان هڪ جعلي هو: چيئرمين

مانڊوي والا جي جعلي تي ڪميٽي ۾ ٺهڪيل نون ڪرنسي نوٽن جي ڊزائن جي صلاحڪار کي ڇپائيءَ جو ليڪر ڏنو ويو آهي: چيئرمين

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) وفاقي حڪومت ملڪ مان 10 رپين جو ڪرنسي
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: سعودي-پاڪ جوائنٽ بزنس ڪائونسل جي چيئرمين شهزاده منصور بن محمد السعود جي اڳواڻي ۾ وفد وزيراعظم محمد شهباز شريف سان ملاقات ڪري رهيو آهي

نبي ڪريم صہ جي سيرتِ طيبہ محبت، برداشت، عدل ۽ انساني خدمت جو عملي نمونو آهي: شرجيل ميمڻ

رسولِ اڪرم ﷺ معاشري جي ڪمزور طبقن جي حقن جي تحفظ، ڀائيچاري، رواداري ۽ هڪ ٻئي جي احترام کي هٿي ڏني

اڄ جي دور ۾ اسان کي سيرتِ نبوي ﷺ جي رحمت ۽ محبت واري پيغام کي عام ڪرڻ جي سخت ضرورت آهي

پاڪستان سميت پوري امت مسلمہ کي هن بابرڪت موقعي تي اتحاد، اتفاق ۽ هڪ ٻئي جي احترام جو مظاهرو ڪرڻ گهرجي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ عيد ميلاد النبي ﷺ جي بابرڪت موقعي تي پاڪستان سميت پوري امتِ مسلمہ کي مبارڪباد پيش ڪندي چيو آهي تہ عيد ميلاد النبي
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

10 ارب ڊالرن جي سويپ لائن معاملي تي پاڪستان کي آمريڪا طرفان تعميري اڳڀرائي

هلندڙ مالي سال ۾ يورو بانڊ سان هڪ کان 2 ارب ڊالرز حاصل ڪرڻ جو هدف آهي: ناڻي وارو وفاقي وزير

اسلام آباد (اي پي پي) ناڻي ۽ محصول واري وفاقي وزير سينيٽر محمد اورنگزيب چيو آهي تہ 10 ارب ڊالرن جي سويپ لائن معاملي تي پاڪستان کي آمريڪا طرفان تعميري اڳڀرائي ملي آهي ۽ اميد آهي تہ ايندڙ ڪجهہ مهينن ۾ جواب ملي ويندو

اطلاعات واري سيڪريٽري ڪاشف گلزار شيخ جو ايس پي آر اي آفيس جو دورو

اطلاعات کاتي ۽ پارلياماني رپورٽرز وچ ۾ سهڪار وڌائڻ تي اتفاق، صحافين جي مسئلن تي ڳالهيون

صحافين جي پيشورانہ تربيت لاءِ مختلف پروگرام ۽ ورڪشاپون پڻ منعقد ڪرڻ تي غور ڪيو ويندو: ڪاشف گلزار

صحافتي برادري ۽ اطلاعات کاتي وچ ۾ رابطن کي وڌيڪ مضبوط بڻائڻ سان صحافين جا مسئلا بهتر نموني حل ٿي سگهن ٿا

ڪراچي (رپورٽ: راهب ڳاهو) سنڌ جي اطلاعات واري سيڪريٽري ڪاشف گلزار شيخ سنڌ اسيمبلي ۾ سنڌ پارلياماني رپورٽرز ايسوسيئيشن (ايس پي آر اي) جي آفيس جو دورو ڪيو جتي ايسوسيئيشن
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

اروڙ يونيورسٽي سکر ۾ سينٽرل لائبريري جو افتتاح

صوبائي وزير محمد اسماعيل راهو لائبريري جو افتتاح ڪيو

يونيورسٽي پاران نئين ويب سائيٽ ”اروڙ ڪيريئر ڪنيڪٽ پورٽل“ جو پڻ آغاز ڪيو ويو

سکر (بيورو رپورٽ) سنڌ حڪومت جي
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

سکر: صوبائي وزير اسماعيل راهو اروڙ يونيورسٽي ۾ سينٽرل لائبريري جو افتتاح ڪري رهيو آهي

آمريڪي رياست نيوادا ۾ ٻيلن ۾ باهہ لڳڻ سبب 7 ماڻهو زخمي، 32 گهر تباهہ

واشنگٽن (اي پي پي) آمريڪي رياست نيوادا ۾ ٻيلن ۾ لڳل باهہ سبب 7 ماڻهو زخمي ۽ 32 گهر تباهہ ٿي ويا آهن
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

وزيراعظم پاران عيد ميلاد النبي ﷺ جي ڏهاڙي تي مسلم امت کي مبارڪباد

حضور ﷺ جي ذات پاڪ ايمان، علم، اخلاق ۽ عدل جو پيغام پهچايو: شهباز شريف

نوجوان نسل جي بهترين ڪردارسازي جي لاءِ اسان کي سچائي، ديانت جا اصول اختيار ڪرڻا پوندا

پاڪ ڪريم ﷺ اخلاقي نشونما ۽ انفرادي ۽ اجتماعي زندگين جي هدايت ياقتہ راهہ متعين ڪئي

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف پاڪستان سميت سڄي دنيا ۾ مسلمان امت کي حضور نبي ڪريم ﷺ جي ولادت باسعادت جي ڏهاڙي جي مبارڪباد پيش ڪندي چيو آهي تہ حضور
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

سنڌ جي سرڪاري اسڪولن لاءِ عالمي تعليمي مقابلن جو رستو کلي ويو، 60 ملين رپين جي معاونت

هي قدم سنڌ جي سرڪاري اسڪولن جي باصلاحيت شاگردن کي دنيا سان ڳنڍڻ جي حوالي سان اهم اڳڀرائي آهي: سردار شاهہ

شاگردن جون صلاحيتون عالمي سطح تي اجاگر ڪرڻ لاءِ معاونت حاصل ڪرڻ هڪ وڏو سنگ ميل آهي

سنگاپور انٽرنيشنل ماسٽري ڪانٽسٽس سينٽر دنيا جي شاگردن لاءِ بين الاقوامي تعليمي مقابلن جو هڪ معتبر پليٽ فارم آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي سرڪاري اسڪولن جي شاگردن ۽ شاگردياڻين لاءِ عالمي معيار جي تعليمي مقابلن ۽ سرٽيفڪيشن جي حوالي سان اهم اڳڀرائي سامهون آئي آهي اسڪول ايجوڪيشن
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: اطلاعات واري سيڪريٽري ڪاشف گلزار شيخ پارلياماني رپورٽرز ايسوسيئيشن جي عهديدارن سان گڏ بيٺل آهي

27cm x 8col. (HalfPage Ad)

عوام کي بنيادي بلدياتي سهولتون فراهم ڪرڻ حڪومت جي اولين ترجيح آهي: ناصر شاهه

ٽائونز وچ ۾ مليچنگ اينمل ٽيڪس جي اوڳاڙي بابت پيدا ٿيل مسئلا پڻ جلد حل ڪيا ويندا

عوام کي سنڌن دروازي تائين موثر ۽ بروقت بلدياتي سهولتون پهچائڻ لاءِ اختيارن کي هيٺين سطح تائين منتقل ڪرڻ ناگزير آهي

چاڪاڻ ته مضبوط ۽ بااختيار مڪاني حڪومت ئي عوامي مسئلن جي فوري حل ۾ اهم ڪردار ادا ڪري سگهي ٿي

گمبٽ لڳ ٽي ڏينهن اڳ قتل ٿيل انجنيئر فيصل گلزار پٺو جي وارثن جو احتجاجي ڌرڻو

پٺا برادري جي عورتن ۽ مردن شاهه حسين باءِ پاس روڊ تي ڌرڻو هڻي قاتلن جي گرفتاري جو مطالبو ڪيو

ٽي ڏينهن گذري ويا آهن پر ڪوئيجي پوليس نوجوان جي قاتلن کي گرفتار ناهي ڪري سگهي: مظاهرين

قومي شاهراهه تي ست ڪلاڪ ڌرڻي بعد ڊي آءِ جي سکر ناصر آفتاب پٺاڻ پهچي ڳالهيون ڪري روڊ ڪلرايو

THE HIGH COURT OF SINDH, KARACHI

No. HC/I.T./00634(I.T. DEPT.) Karachi, Dated: 20-08-2026

ADVERTISEMENT

Applications are invited to fill up the following vacant posts at **High Court of Sindh, Principal Seat at Karachi, Bench at Sukkur, Circuit Courts at Hyderabad, Larkana & Mirpurkhas** from the candidates who are between age of **18 and 28 years**, having Domicile of Sindh and fulfill the requirements/criteria mentioned against each post.

S. No.	Title of Posts	No. of Posts	Place of Posting	Qualification	Experience / Expertise
1	Electronic Technician (BPS-14)	01	Karachi	Graduate having HEC recognized Degree: BS/BE (Information Technology 'IT' / Computer Science 'CS' / Computer System 'CS'/ Electronics)	1. Two (02) years' hands-on experience in Electronic Circuitries, including its repairing and assembling, with an Experience Certificate is mandatory. 2. Experience in repair and maintenance of Photocopiers / Scanners / CCTV-related items / Fax Machines / MFPs / Computers / PA / Sound Systems / PABX Systems OR any other relevant experience will be preferred.
2	Junior Computer Operator (BPS-13) (Day/Night Shift Duty)	03	Karachi	Minimum 2nd Class Intermediate in Computer Science OR Intermediate in Pre- Engineering / Pre-Medical with Diploma in Information Technology 'IT'/Computer Science 'CS'/Hardware OR Diploma of Associate Engineering 'DAE' in Certificate in Information Technology 'IT' / Computer Science 'CS'	1. Minimum One (01) year of relevant experience. Experience Certificate is mandatory. 2. Certification in MS Office / Oracle Database OR any other relevant field will be preferred.
		01	Larkana		
		01	Hyderabad		
3	Junior Hardware / Network Technician (BPS-13) (Day/Night Shift Duty)	07	Karachi	Minimum 2nd Class Intermediate in Computer Science OR Intermediate in Pre- Engineering / Pre-Medical with Diploma in Information Technology 'IT'/ Computer Science 'CS' / Hardware OR Diploma of Associate Engineering 'DAE' in Certificate in Information Technology 'CIT'/ Electronics	1. Minimum One (01) year of relevant experience. Experience Certificate is mandatory. 2. Certification in Computer Hardware / Network Switches / Routers OR any other relevant field will be preferred.
		01	Sukkur		
		01	Larkana		
		01	Hyderabad		
4	I.T. Archiver (BPS-07) (Day/Night Shift Duty)	05	Karachi	Minimum 2nd Class Intermediate in Computer Science OR Intermediate in Pre- Engineering / Pre-Medical with Diploma in Information Technology 'IT'/ Computer Science 'CS' OR Diploma of Associate Engineering 'DAE' in Certificate in Information Technology 'CIT'/Electronics	1. Minimum One (01) year of relevant experience. Experience Certificate is mandatory. 2. Certification in MS Office, Oracle Database OR any other relevant field will be preferred
		01	Sukkur		
		01	Hyderabad		
		01	Mirpurkhas		
5	Junior Electro / Mechanical Technician (BPS-07)	02	Karachi	Matric (Science) with Diploma of Associate Engineering 'DAE' (Electronics / Certificate in Information Technology 'CIT' / Computer Science 'CS' / Mechanical) OR Intermediate (Science) with Diploma in Information Technology 'IT'/ Computer Science 'CS'/ Electronics / Hardware Repairing	1. One (01) years' hands-on experience in Electronic Circuitries, including its repairing and assembling, with an Experience Certificate is mandatory. 2. Experience in repair and maintenance of Photocopiers/Scanners/CCTV-related items / Fax Machines / MFPs / Computers / PA / Sound Systems / PABX Systems OR any other relevant experience will be preferred.

20/8/2026

PROCEDURE TO SUBMIT APPLICATION:-

1. The candidates are required to submit their applications online through the STS Portal: **https://apply.sts.net.pk** (Manual applications shall not be accepted).
2. Candidates must upload their **CNIC (front and back), domicile, PRC/Form-D, a recent photograph, and all academic documents including percentage/marksheet from the respective university, experience certificate/letter, NOC (for government servant, who apply through proper channel)**. Additionally, any required certifications must also be uploaded to the STS portal when applying online.
3. After completed the online application, candidates can download a system-generated challan of **Rs.1500/=** (Rupees Fifteen Hundred Only). The challan can be paid by any ABL Bank Ltd. Branch or via the **My ABL app**. Alternatively, candidates may use the **1Bill reference number** to pay through the internet banking portal of any **1Bill-linked** bank. **(This fee is non-refundable)**
4. The online applications previously received for the post of **Junior Electro/Mechanical Technician (BPS-07)** against this Court's advertisement dated **09.05.2024** have been treated as cancelled. Applicants who meet the eligibility criteria for the said post are required to apply afresh.
5. Candidates are advised to use only their original mobile in the online application form and refrain from providing numbers that have been converted to another network.
6. **The date, time & venue** shall be intimated later through an SMS alert. Further, all updates and notifications about the test dates, admit slips, result announcements or any other information shall be uploaded on the STS website/portal as well. In this regard, candidates must visit the portal/website from time to time.
7. The Employees of Sindh High Court may apply irrespective of age limit. **(NOC and SHC Computer Code are mandatory).**
8. In case of any objection during the scrutiny process, candidates will be notified via SMS and are advised to regularly check SMS messages and online portal account. A period of **seven (07) days** shall be given to resolve the objection. Failure to comply within this timeframe will result in rejection of the application form.
9. Candidates shall submit their applications or lodge queries for grievances within **fifteen (15) days** of the result announcement.
10. Candidates applying for more than one position must fill out a separate application form and pay a separate challan for each post.
11. No documents shall be accepted if the issuance date of the document is after the closing date of the advertisement.
12. Providing, fictitious, exaggerated or misleading information shall result in rejection of applications & can lead to termination of employment at any stage.
13. Candidates already serving in the government **who meet the eligibility** criteria may also apply **through the proper channel**, maximum age limit for Government Servants applying **through proper channel is 35 years**.
14. Incomplete applications **will not be considered** after the closing date, and their application **will be rejected without assigning any reason**.
15. **No queries shall be entertained** 02 weeks before the schedule of the MCQs based written test.
16. The candidates at the time of interview should bring their original documents.
17. The decisions of the Selection Board shall be final.
18. The above posts may be increased or decreased in number.
19. **All tests will be conducted at the designated test center in Karachi** and No TA/DA will be provided for the test or interview.
20. The last date for submission of application form is **20 days** from the date of publication of this advertisement.

20/8/2026

(KAZI MUHAMMAD TAQI)
ADDITIONAL REGISTRAR (ADMIN)

Daily IBRAT Hyd
روزاني عبرت حيدرآباد
اربع 26 آگسٽ 2026ع

وما ارسلنك الا رحمة للعلمين

شاهه عبداللطيف ڀٽائي ”ميلادِ مصطفيٰ صه“ ۾ مشغول

اعجاز ممنائي

اڄ سڄي دنيا ۾ ميلاد مصطفيٰ احمد مجتبي ساقي ڪوثر محبوب ڪبريا صلي الله عليه وآله وسلم وڏي جوش جذبي ۽ عقيدت سان ملهائڻ جون تياريون ٿي رهيون آهن. تاريخي اختلافن سبب هي سڄو هفتو يعني هفته وحدت (١٢ کان ١٧ ربيع الاول تائين) جاري رهندو. ياد رکو نور وارن جو ذڪر پاڪيزه روح ئي ڪندا آهن قرآن شريف ۾ الله پاڪ ارشاد فرمايو ته ”تحقيق توهان وٽ آيو آهي الله پاڪ وٽان نور ۽ روشن ڪتاب“ (المائده 15) نور جو ذڪر ڪندي لطيف سرڪار رح سُر بلاول ۾ فرمائي ٿو:

پَسِئو سو پَسِبو نُورُ نَبيءَ جو، نُورُ شَفِيع جو،
ظاهِرُ ٿِئو زَمِينَ تي، ڏِيهَنِ جو ڏِٺو،
خاوَنَدَ خاصَ خَلقِئو، هِمَرُو ڪونَ ٻِئو،
ٻَرَندو چَٺُر رَسُولَ تي، ڏوران ئي ڏسبو،
بابو بِيبِيءَ فاطِمَ، ميڙي ۾ مَلَهَندو

ظاهر ظهور ڏٺو ويو ۽ اَجان وڌيڪ ڏِسبو رسول ڪريم صلي الله عليه وآلِه وسلم جو نُور شفاعت ڪندڙ جو نُور جنهن ڏيهَنِ جا ڏيه عالم روشن ڪري ڇڏيا اُهو پاڪ نور زمين تي اَچي ظاهر ٿيو الله پاڪ ٻيو ڪوبه اهڙو اَعليٰ ۽ خاص پيغمبر پيدا ڪونه ڪيو رَسول ڪرِيمُ صلي الله عليه وآله وسلم تي جيڪو نبوت جو

تاج رکيل هُوندو. سو پري کان ئي مومن کي پيو پسبو حضرت بيبي فاطمه الزهره خاتون جنت سلام الله عليها جن جو بابا سائين، مولاء ڪائنات امام المتقين علي عليه السلام جو دلبر ياءَ ۽ حسنين ڪريمين جو نانا محبوب خدا صه محشر واري ميڙ ۾ بخشش وارو پنهنجو واعدو پورو ڪندو.

ماڻِڪُ مِٺُ سَندوم، اُونداهيءَ ۾ سوجهِرو
حَشَرَ وِيَل حِسابَ ۾ ڇَڏي نه ويندوم،
سارِيو سَڏُ ڳندوم، ڪوهيارو ڪيچ ڌَڻي.

ماڻڪ جهڙي پنهونءَ سان منهنجو سنگ آهي جو اونداهيءَ ۾ روشني ڪيو ڇڏي. قيامت جي ڏينهن حساب جي وقت هو مونکي ڇڏي نه ويندو هو ڪيچ جو سائين مونکي اتي سنڀاري سڏ ڪندو. جيڪو قيامت جي ڏينهن شفاعت ڪندو

سنڌ جي عظيم صوفي شاعر حضرت شاه عبداللطيف ڀٽائي رح جو ڪلام ”شاهه جو رسالو“ رڳو شاعري نه آهي، اهو عشق، معرفت ۽ هدايت جو سمنڊ آهي. شاهه صاحب سڄي رسالي ۾ توحيد، رسالت ۽ ولايت جو ذڪر ڪيو آهي، پر حضور اڪرم صلي الله عليه وآله وسلم جي شان کي هن پنهنجي ڪلام جو مرڪز بڻايو آهي. شاهه صاحب جي نظر ۾ سڄي ڪائنات جو نظام حضور صه جن جي وجود سان جڙيل آهي. هو فرمائن ٿا:

جوڙي جوڙَ جَهانَ جي، جڏهن جوڙيائين،
خاوَندُ خاص خَلِقي، مُحَمَّدُ مُڪائِين،
ڳلمُو تنهن ڪَرِيمَ تي، چِتو، چيائين،
آنامولاڪ وَآنتَ مَحبُوبِي، اِيئن اُتائين،
ڏِڪِي ڏِنائِين، ٻَئي سَرائون سَيِّدُ چئي

شاه سائين جي فڪر ۾ نبي ڪريم صه جن رڳو هڪ پيغمبر نه پر رحمت العالمين نبي آهن. سندس آمد سان ئي دنيا ۾ نور پکڙجي ويو. شاهه صاحب جي نظر ۾ حضور صه جن جي عشق کان سواءِ ڪو به رستو الله تائين تائين نٿو وڃي. ان ڪري پنهنجي ڪلام ۾ ميلاد النبي صه ۽ معراج جي واقعي کي وڏي عقيدت ۽ احترام سان بيان ڪيو آهي ۽ نبي اڪرم صه جن جي ميلاد جي برڪت کي ”جهڙ جهڙ جوت جڳائي“ سان بيان ڪن ٿا.

معراج جي رات جو ذڪر ڪندي شاه صاحب فرمائن ٿا ته

حضور صه پنهنجي جسد ۽ روح سان عرش تي ويا ۽ الله سائين سان همڪلام ٿيا. اهو واقعو شاه سائين لاءِ امت جي معراج جي نشاني آهي. انڪري هو بار بار فرمائن ٿا:

ڪوڙين ڪيرتيا آئيا، مانجهي مٽيادار،
جن بُرُوهوئِنيورُ، لاٿوسَيَ چورِيُون آيوسو شاه

ڳڙهان ٻهر ڳائيو سهڄان سپ چمار،
هن تنبيري جي تند جي، اِت ٻهرين هئي پچار،
آءُ متاهون مڱڻا، چڙهي در دئار،
توکي گهوٽ گهرائيو خلوت لاءِ ڪنگهار،

شاه صاحب جي نزديڪ جيڪو به غمگين آهي، جيڪو به پريشان آهي، اهو حضور صه تي درود پڙهي ته سندس مشڪل حل ٿي ويندي. سر مارئي ۾ وڇوڙي جو غم نبي جي جدائي سان تشبيهه ڏئي بيان ڪيو ويو آهي.

پِيرَ ڪَنيائُون ٻَرَ ۾، پِيارِينِ پَهُون
سِنجَنِ سائِيڳَنِ تي، وَڏِيءَ وِيرَ وَهُون
پايو جَرُ جَندَنِ ۾، ڪوڏان ڳنِ ڳهُون
ڏِينهان ڏِينهِن نَئُون، مُون کي وِرهُ ويڙِيچَنِ جو.

رب ڪريم شان رسول اڪرم صه جو ذڪر قرآن مجيد جي سور النساء آيت جي نمبر 174 ۾ ارشاد فرمايو: اي انسانو! توهان جي رب جي طرف کان توهان وٽ واضح دليل اچي وئي آهي ۽ اسان توهان ڏانهن روشن نور نازل ڪيو آهي مولا علي ع فرمائين ٿا ته الله سائين حضرت محمد صه کي ان لاءِ موڪليو ته جيئن هو ماڻهن کي ماڻهن جي غلامي مان ڪڍي الله جو ٻانهو بڻائي.

جو آرِياڻِيءَ اُجارِيو،
لوڪ تان هاڙهي ڏَٺِيءَ هورُ،
چُرَڻُ سِڪيُون، پُنهون ڳيائُون پورُ،
آتورُ جنهن ڏُکيُون ڏِکَ وِهارِيُون. (سُر حسيني)

صاحب حضور صه جي سيرت کي عملي زندگي جو نمونو قرار ڏنو آهي. هو فرمائن ٿا ته سچائي، امانت، صبر، سخاوت ۽ خلق جي خدمت جهڙيون سيئي خوبيون حضور صه جن جي سيرت مان نڪتل آهن. شاه صاحب پنهنجي ڪلام ۾ قيامت جي ڏينهن حضور صه جي شفاعت کي اميد جو ڏيئو آهي. هو فرمائن ٿا:

گهِڙي گهَڙو هَتِ

ڪري، ٻهُون نهاري ٻَنگ،
”وَامَامَن خَافَ مَقَامَ رَبِه“، اِيُ لَنگهيائِين لَنگهُ،
سُڱنڊِين کي سَيدُ چَئي، ڪِينَ جَهليندو جَهنگُ،
راتِ جِنِين جو رَنگُ، آلا! سي اُڪارئين.
(سُرُ سهڻي، داستان ٻهريون، بيت ڇهون)

هن بيت مان واضح ٿئي ٿو ته قيامت جي ڏينهن نجات جو رستو رڳو حضور اڪرم صه جن جي دامن مان ئي ملندو. مطلب ته شاه عبداللطيف ڀٽائي رح جو ڪلام اسان کي اهو سبق ڏئي ٿو ته حضور اڪرم صه سان محبت ايمان جو حصو آهي. شاه جي شاعري اسان کي سڏي ٿي ته اسان پنهنجي زندگي نبي ڪريم صه جن جي ڏسيل سنت مطابق گذاريون، درود کي معمول بڻايون ۽ خلق خدا جي خدمت ڪريون.

الله اچن اوءِ، جن آئي من سرهو ٿئي،
پسان مان پر ڪنهين جتن سندي جوءِ،
لنگهي لڪ لطيف چئي، سٽيان هوتن هوءِ،
گولي ٿيان گلبوءِ، جي سڄاٽي ساٿ ڏٽي. (سر ديسي)

يا وري شاه عبداللطيف ڀٽائي رح سر بلاول ۾ تمثيلي طور نبي پاڪ حضرت محمد صه جن جي شان ۽ مرتبي کي بيان ڪندي، سرٽن، بيواهن، بي وسن، يتيمن، مسڪينن جو آڌار انهن جي مٿي تي شفقت جو هٿ رکڻ رسول الله جي صفت هئي ۽ قيامت جي ڏينهن حشر جي ميدان ۾ به هوندي، جڏهن بيشمار انسانن جو ميڙ اڪو ۽ لکين نيڪ بزرگ هستيون پريشان هوندا اتي حضرت محمد صه مرڪندڙ روشن چهري سان موجود هوندا ڪابه گهبراهٽ نه هوندي ۽ هو سرخرو هوندو، امت جي شفاعت ڪندو، انهن بي شمار مجمع ۾ رسول الله صه جن جو مقام سيني کان مٿاهون ۽ بلند هوندو

سَرَٽِن جَا سوٿَا سَهي، وَسِيلو وِلَهِن،
لُڏي ڪِينَ لَطِيفُ چَئي، اَڳِنَان لالُ لَڪَنِ،
جِتِ ڪوڙيين ڪِينَ ڪُڇَنِ، تِتِ ٻاٻُوهي ٻَڌِرو.

يعني جيڪو بيوسن، بي واهن، غريبن ۽ سامن جون ذميواريون کٽي، سندن آڌار ۽ وسيلو بنجي ٿو، لطيف چوي ٿو اهو لال الله جو محبوب محمد صه گهبرائجي نٿو. جڏهن ته اڳيان لکين ٻيا به موجود آهن (جيڪي پريشاني واري حالت ۾ آهن) ۽ جتي ڪروڙن جي تعداد ۾ ويٺل مانائتين شخصيتن ۽ انسانن کي ڳالهائڻ جي همت ئي نٿي ٿئي، اتي به رسول پاڪ صه نمايان طور مرڪي ۽ سرخرو ٿئي ٿو (پنهنجي امت جي شفاعت ڪري ٿو) جن جي دامن مان ئي ملندو. مطلب ته شاه عبداللطيف ڀٽائي رح جو ڪلام اسان کي اهو سبق ڏئي ٿو ته حضور اڪرم صه سان محبت ايمان جو حصو آهي. شاه جي شاعري اسان کي سڏي ٿي ته اسان پنهنجي زندگي نبي ڪريم صه جن جي ڏسيل سنت مطابق گذاريون، درود کي معمول بڻايون ۽ خلق خدا جي خدمت ڪريون. شاهه عبداللطيف ڀٽائي رحه سُرُ ڪلياڻ جي وائي ۾ فرمائي ٿو:

ٿيندو ٿَن طبيبُ، دارُون منهنجي دَرَدَ جو،
ٻُڪي ڏيندم ٻاجَهه جي، اَچي شال عجيبُ،
پرينِ اَچي پاڻَ ڪِيو، ــ سندو غورُ غريبَ،
ڏکندو سيوئي ڏُور ڪيو، مَنجهُون تَنُ طبيبَ،
آديُون! عبداللطيفُ چَئي، هاتِڪ آهِ حبيبُ.

پرين ئي منهنجي جسم جو طبيب ۽ آزار درد جي دوا ٿيندو. سپرين شال اچي مون کي مهر جي سُتي ڏيندو. پرينءَ پاڻ اچي هن مسڪين جي سار لڌي، منهنجي طبيب منهنجي جسم مان سمورو درد اچي دفع ڪيو. اي سرتيون! اهو ئي منهنجو سپرين ماهر و حاذق طبيب آهي.

30 هين ورسي جي موقعي تي وساريا نه وسرن

قاضي عبدالمجيد عابد: گهڻ رخي شخصيت جو مالڪ

مير اعظم علي ٽالپر

ماڻهو نه سپ سهڻا، پکي سيئي نه هنج، ڪنهن ڪنهن ماڻهو منجهه اچي بوءِ بهار جي

سو ان بيت جيان سيئي پکي نه هنج جهڙا ٿيندا آهن ۽ نه وري سيئي ماڻهن مان بهار جي بوءِ ايندي آهي، پر ڪجهه ماڻهن ۾ اها بهار جي بوءِ ٿيندي آهي، اهڙن ماڻهن مان سائين قاضي عبدالمجيد عابد به هڪ بوءِ بهار وارو انسان 2 مارچ 1915ع تي سيوهڻ ضلعي دادو ۾ ڄائو. سندس جنم تي علم ۽ ادب واري خاندان جي پاڙي قاضي ۾ ٿيو هن قلندر جي نگري ۾ قاضي عبدالقيوم عباسي جي گهر ۾ اک کولي ۽ شروعاتي تعليم حيدرآباد ۽ ان بعد سنڌ مدرسه ڪراچي ۾ پڙهڻ بعد بمبئي مان بي اي پاس ڪئي ۽ علي ڳڙهه يونيورسٽي مان تعليم حاصل ڪئي، البته هن ڊي جي ڪاليج ڪراچي مان 1932ع ۾ مئٽرڪ پاس ڪئي ۽ 1936ع ۾ بي اي بمبئي مان ڪئي.

قاضي عبدالمجيد عابد جو شروع کان دلي لڳاءَ پڙهڻ ۽ لکڻ سان هو. ان ڪري هن 1958ع ۾ محمد عثمان ڏيپلائي کان عبرت اخبار ڪري روزانه جي بنياد تي 14 آگسٽ 1958ع کان شروع ڪئي، عبرت سنڌ ۾ علم تفريح ۽ سماج سڌارڪ طور انقلاب آڻي ڇڏيو جيڪا ابتدا ۾ قاضي برادران جي مشهور هوٽل اورينٽ گاڏي کاتي مان نڪرڻ لڳي، ان بعد عبرت بلڊنگ مان شروع ٿيڻ شروع ٿي، قاضي عبدالمجيد عابد ادب جي گهڻي خدمت ڪئي، سندس بهترين ڪارنامو ڇپيو ان بعد ان کي ڪتابي شڪل ڏني وئي، قاضي صاحب جا خط اهڙي انداز ۾ منظر نامي ۾ لکيل هوندا هئا، جن کي پڙهندي محسوس ٿيندو هو ته پڙهڻ وارو ليکڪ سان خود سير سفر ڪري رهيو آهي.

ان ڪتاب جو هڪ ورق آڪسفورڊ ۽ ڪمبرج يونيورسٽي به گهمڻ ۽ ڏسڻ آهي، جنهن ۾ اهو به لکيل آهي ته بظاهر انگلينڊ جي ماتحت ننڍيون رياستون آهن پر اهي هڪٻئي خلاف به آهن. قاضي عابد کي 1985ع ۾ بهترين ليکڪ جو ايوارڊ به مليو هو. قاضي عبدالمجيد عابد ظاهري طور هڪ نالو آهي پر هو گهڻ رخي شخصيت جو مالڪ آهي.

هي صحافت ۾ ته پنهنجو مٽ پاڻ هو سندس يادگار تحريرون ڪالمن جي حيثيت ۾ وقت به وقت ڇپيون رهيون آهن. ان ڪانسواءِ سندس تاريخي يادگيريون وارا ڪتاب به وڏي اهميت رکن ٿا، جن ۾ سفر يورپ جي ڊائري، سير سفر، مون کي ياد آهي ته سنڌ جي سياست هڪ

عبدالمجيد عابد ۾ صحافت، ادب سان گڏوگڏ سياست به هئي، جيڪا هڪ شريف النفس واري هئي، ان ڪري ڪڏهن ڪڏهن قاضي صاحب سان سول لائين واري جاءِ تي ملاقات به ٿيندي هئي، قاضي صاحب مسلم ليگ جي پليٽ فارم تان سياست شروع ڪئي هئي. هي 1985ع ۾ ضياءَ الحق جي بنا پارٽي ڪرايل اليڪشن ۾ اين اي 170 حيدرآباد ٽنڊو ڄام تڪ تي ايم اين اي بيٺو ۽ ڪامياب ٿي ويو. قاضي عبدالمجيد عابد جو سخت مقابلو ان وقت جي حڪمران ضياءَ الحق جي وزير دفاع مير علي احمد خان ٽالپر سان ٿيو هو. جنهن ۾ قاضي صاحب 31 هزار کان مٿي ووٽ کڻي چونڊ کٽي ورتي، جڏهن ته سندس سامهون مير علي احمد ٽالپر کي 21 هزار کن ووٽ مليا هئا، ٽنڊي ڄام قاضي عبدالمجيد عابد جو پولنگ ايجنٽ راقم جو مامو محمد خان ٽالپر هو قاضي صاحب محمد خان جوڻيجو جي ڪابينه ۾ وزير اطلاعات ۽ نشريات ٿيو ته هن پاڪستان ٽيليويزن ڪراچي تان ٻنپهرن جو 12 بجي اڌ ڪلاڪ نئون سنڌي پروگرام سوجهرو شروع ڪرايو هو جيڪو هڪ گلدستي جيان دلچسپ ۽ مختلف موضوعن تي ممتاز مرزا پيش ڪندو هو هي بطور وزير اطلاعات و نشريات 1986ع کان 1988ع تائين رهيو هو. قاضي عبدالمجيد عابد پنهنجي اليڪشن ورڪ ڪڏهن پنڌ ته ڪڏهن ڏيگي ۾ چڙهي ڪندو هو ۽ هن کي غريبن ۽ سڃاڻ ووٽرن ووٽ تمام گهڻو ڏنو هو. قاضي صاحب 1988ع ۾ صوبائي تڪ ٽنڊومحمدخان ۾ پ پ جي ٽڪيٽ تي بيٺو ۽ ڪامياب ٿيو هو. جڏهن پي ايس 46 تي راول ڀوڙ مير رفيق کي هارايو هو.

ڏنو وڃي ته قاضي عبدالمجيد عابد هڪ شخص جو نالو نه پر هڪ گهڻي رخي شخصيت جو ٻيو نالو آهي، جيڪو هڪ پنهنجو پاڻ ۾ صحافت، ادب ۽ سياست جو گڏيل هڪ ادارو هو. جنهن سنڌ ۽ سنڌ واسين ۾ محبت پيدا ڪئي ۽ عبرت ڪانسواءِ ٻي اخبار سنڌ نيوز به عوام کي ڏني ان ڪانسواءِ عبرت پبليڪيشن قائم ڪري مختلف رسالا ڪتاب ٻارن، عورتن ۽ وڏن کي دلچسپي ۽ معلومات لاءِ ڏنا آهن، جن کي هن وقت قاضي عبدالمجيد عابد جو لائق فرزند قاضي اسد عابد جي ڪوشش سان عبرت نيوز لاءِ مائيڪ تي رپورٽنگ ڪئي وڃي ٿي.

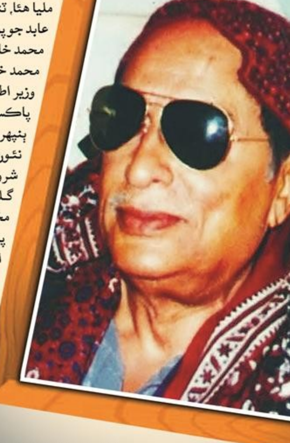

ميان شفيع محمد آخوند: بااصول ڪردار ۽ روشن روايت جو امين

شفقت آخوند

ڪجهه ماڻهو وقت جي وهڪري ۾ رڳو پنهنجي زندگي گذاري وڃن ٿا، جڏهن ته ڪجهه ماڻهو پنهنجي ڪردار، اصولن، علم، محبت ۽ انساني روين سان وقت جي صفحن تي اهڙا نقش ڇڏي وڃن ٿا، جيڪي سندن جسماني وڇوڙي کان پوءِ به مٽجي نٿا سگهن. ميان شفيع محمد آخوند به انهن ئي شخصيتن مان هڪ هو. سندس وڇوڙي کي ڇٽيهه ورهيه گذري ويا، پر سندس نالو اڄ به سندس اولاد، مٽن مائٽن، دوستن ۽ ساٿين لاءِ جيئرو جاڳندو ماڻهن جي يادگيرين ۾ احترام سان زنده آهي. سندس زندگي رڳو هڪ جج جي سرڪاري عهدي جي ڪهاڻي نه هئي، اها اصول پسندي، علم دوستي، بردباري، شرافت، تخليق ۽ انساني محبت جو هڪ اهڙو داستان هئي، جنهن کي پڙهڻ سان محسوس ٿئي ٿو ته اصل عظمت عهدي ۾ نه پر ڪردار ۾ هوندي آهي.

ميان شفيع محمد آخوند جو تعلق هڪ اهڙي علمي ۽ ادبي خاندان سان هو جنهن جون پاڙون هالا پراڻا ۾ سان ڳوٺ ’گهوٽائو‘ سان وڃي ملن ٿيون. سندس وڏا ٽالپرن جي دور ۾ فارسي ٻولي ۽ فقه جي تعليم سان وابسته هئا. علم جي انهيءَ روايت سبب خاندان کي ’آخوند‘ جو لقب مليو جيڪو پاڻ پنهنجي اندر ۾ علم، تدريس ۽ دانش جي هڪ تاريخ سمائي ٿو. بعد ۾ خاندان حيدرآباد ۾ اچي آباد ٿيو ۽ تعليم، عدالت ۽ سرڪاري خدمتن ۾ پنهنجو نمايان مقام پيدا ڪيو. سندس خاندان مان ميان عبدالله آخوند جهڙو شخص به پيدا ٿيو جيڪو انگريز دور ۾ سنڌ جو پهريون مسلمان ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن جج بڻيو. اهڙي علمي ماحول ۾ 1920ع ڌاري حيدرآباد جي ڪوڪر پاڙي ۾ شفيع محمد جي ولادت ٿي. سندس والد ميان رحمت الله آخوند ڊسٽرڪٽ ڪائونسل حيدرآباد ۾ چيف آفيسر جي عهدي تي فائز هو. پر زندگيءَ کيس ننڍيءَ عمر ۾ ئي هڪ وڏو امتحان ڏنو. اڃا سندس عمر جوانيءَ جي دروازي تي مس پهتي هئي ته والد جو انتقال ٿي ويو. اهڙي نازڪ وقت ۾ سندس والده صاحبزاديءَ پنهنجي پٽ جي تعليم جو سلسلو جاري رکيو ۽ سندس چاچي ميان عبدالله آخوند به سندس تعليمي سفر ۾ سهڪار ڪيو. هن واقعي مان اندازو لڳائي سگهجي ٿو ته شفيع محمد جي ڪاميابيءَ جي پويان رڳو سندس ذاتي صلاحيت نه پر ماءُ جي عزم ۽ خاندان جي علمي روايت جو به وڏو حصو هو.

قانون جي تعليم حاصل ڪرڻ کان پوءِ مقابلي جي امتحان ۾ ڪاميابي ماڻي هن عدالتي دنيا ۾ قدم رکيو. سول جج کان ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن جج تائين سندس سفر ڪيترن ئي شهرن مان گذريو. سکر، نوابشاهه سانگهڙ، شڪارپور، ڪراچي ۽ ٻين هنڌن تي پاڻ مختلف اهم عدالتي ذميواريون نڀايون. سندس سرڪاري زندگيءَ جو سڀ کان وڏو سرمايو شايد اهو هو ته هن پنهنجي منصب کي طاقت جي علامت نه پر انصاف جي ذميواري سمجهيو. سندس اصول پسنديءَ جو هڪ واقعو سندس سڄي شخصيت کي سمجهڻ لاءِ ڪافي آهي. نوابشاهه ۾ ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن جج جي حيثيت سان ڪم ڪندي جڏهن هڪ بااثر سياسي خاندان جي عدالتي معاملن ۾ مداخلت کي هن قبول ڪرڻ کان انڪار ڪيو ته سندس اصولن جي قيمت کيس پنهنجي عهدي جي تبديليءَ جي صورت ۾ ادا ڪرڻي پئي. کيس گلگت موڪليو ويو جتي ان وقت جون حالتون انتهائي ڏکيون هيون. پر هن پنهنجي اصولن سان سودي بازي ڪرڻ بدران ڏکيائي قبول ڪرڻ کي ترجيح ڏني. دوستن ۽ مائٽن جي سمجهائڻ باوجود هن بااثر ماڻهن سان ناهه ڪرڻ کان انڪار ڪيو. هيءَ ئي اها جاءِ آهي جتي هڪ جج ۽ هڪ بااصول انسان جي وچ ۾ فرق واضح ٿئي ٿو: جج قانون پڙهي فيصلو ڪري سگهي ٿو پر بااصول جج پنهنجي ضمير جي آواز تي به قائم رهي ٿو.

قدرت کيس ٻيهر موقعو ڏنو ۽ هو عدالتي خدمت ۾ واپس آيو. ڪراچي، جيڪو ان وقت هڪ ئي ضلعي تي مشتمل هو، اتي ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن جج مقرر ٿيڻ سندس قابليت ۽ سٺي رڪارڊ جو اعتراف هو. اهڙيءَ ريت سندس عدالتي سفر جو اختتام به عزت، وقار ۽ اطمينان سان ٿيو. سندس زندگيءَ مان اهو سبق ملي ٿو ته اصولن جي راهه ڪڏهن ڪڏهن انسان کي اڪيلو ضرور ڪري ٿي، پر آخرڪار ساڳيا اصول سندس سڃاڻپ بڻجي وڃن ٿا. پر ميان شفيع محمد آخوند جي شخصيت کي رڳو عدالت جي ڪاري ڪوٽ ۽ عدالتي ڪرسيءَ تائين محدود ڪرڻ سندس فڪري دنيا سان ناانصافي ٿيندي. هو پڙهڻ ۽ لکڻ جو شوقين، تاريخ جو عاشق ۽ سماجي روين جو گهرو مشاهدو ڪندڙ انسان هو. ادب، تاريخ ۽ انساني سماج جا رويا سندس پسنديده موضوع هئا. هن

تهذيب جي مختلف دورن ۽ ڪردارن جون پينسل سان تصويرون ٺاهي البم ترتيب ڏيندو هو. مشهور تاريخدانن جي سفرنامن کان متاثر ٿي آفريڪي ماڻهن جي تمدن ۽ زندگيءَ بابت تصويرون ٺاهڻ سان گڏ انهن قبيلن لاءِ پنهنجي تصور جي هڪ ٻولي به ايجاد ڪيائين. نيپولين جي زندگي ۽ جنگين بابت به تصويرن تي مشتمل البم تيار ڪيائين. اها ڳالهه ٻڌائي ٿي ته سندس ذهن روايتي حدن اندر قيد نه هو. هو پڙهندو به هو سوچيندو به هو تصور ڪندو به هو ۽ پنهنجي تصور کي تخليق ۾ بدلائڻ جي صلاحيت به رکندو هو.

سندس تخليقي مزاج جو هڪ ٻيو خوبصورت مثال اهو آهي ته پنهنجي سئوٽ ۽ دوست اقبال آخوند سان گڏ اسڪول جي زماني ۾ ئي هڪ ڪمري اندر تاريخي ميوزيم قائم ڪيائين. ٽالپرن جي دور جي دربار جو منظر، ميرن جو تخت، درباري ۽ آرائشي سامان، اهي سڀ شيون هنن عام ۽ دستياب شين مان تيار ڪيون. اڄ جي دور ۾ جڏهن تخليقيت لاءِ مهانگا وسيلا ڳوليا وڃن ٿا، ان وقت ٻارن جي اها ڪوشش ٻڌائي ٿي ته تخليق لاءِ سڀ کان وڏي شيءِ سامان نه پر تخيل هوندو آهي.

ميان شفيع محمد جي شخصيت جو ٻيو روشن پاسو سندس نرم دلي ۽ انسان دوستي هئي. ساٿس واقف ماڻهن جي مطابق هو نهايت شريف النفس، ملنسار، بردبار ۽ صلح پسند انسان هو. ڪاوڙ سندس طبيعت جو حصو نه هئي. هو ماڻهن سان محبت ۽ نرميءَ سان پيش ايندو هو دوستن ۽ مٽن مائٽن جي محفلن ۾ خوش ٿيندو هو ۽ پنهنجي پوٽن، ڏوهٽن، پوٽين ۽ ڏوهٽين سان شفقت جو غير معمولي تعلق رکندو هو. سندس دوستن جي ڊگهي فهرست مان حمزو خان قريشي، نور محمد بالادي، جمال الدين ابڙو، قلب علي شاهه، سعيد شيخ ۽ اقبال آخوند جهڙا نالا سندس سماجي ۽ انساني لاڳاپن جي پختگيءَ جو ثبوت آهن.

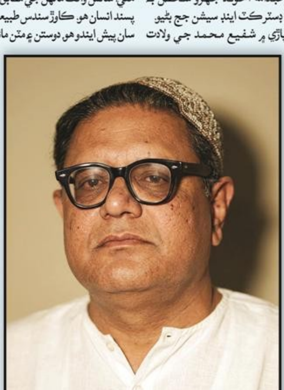

ڪنهن به عظيم انسان جي زندگيءَ جي ڪهاڻي سندس گهرو ساٿيءَ جي ذڪر ڪانسواءِ مڪمل نٿي ٿئي. ميان شفيع محمد آخوند جي زندگيءَ ۾ سندس ونی جميلا آخوند به هڪ اهڙي ئي روشن ۽ مضبوط ڪردار جي حيثيت رکي ٿي. جميلا آخوند تعليم يافته، پڙهڻ ۽ لکڻ جي شوقين، سماجي شعور رکندڙ ۽ غريب پرور عورت هئي. هوءَ سنڌي رسالي ’سوجهرو‘ لاءِ لکندي هئي ۽ پنهنجي وس آهر ضرورتمند خاندانن جي مدد ڪندي، سندن ٻارن جي تعليم جو بندوبست به ڪندي هئي. گهر جي انتظام ۾ به سندس ڪردار غير معمولي هو. ٻارن جي اسڪولن ۾ داخلا کان وٺي گهر جي خريد ۽ وڪري، نوڪرن جي معاملن، گاڏين، فرنيچر، بجلي، گيس ۽ ٽيليفون تائين ڪيترين ئي ذميوارين کي هوءَ پاڻ سنڀاليندي هئي. جيڪڏهن ميان شفيع محمد آخوند ٻاهرين دنيا ۾ اصول، قانون ۽ انصاف جو علمبردار هو ته جميلا آخوند گهر جي دنيا ۾ انتظام، قرباني، سماجي احساس ۽ ساٿ جو مضبوط ستون هئي. انهيءَ ڪري سندس زندگيءَ کي ٻن فردن جي گڏيل سفر طور ڏسڻ وڌيڪ مناسب آهي، جن هڪ ٻئي جي صلاحيتن کي سهارو ڏئي هڪ خاندان ۽ هڪ روايت کي اڳتي وڌايو.

ميان شفيع محمد آخوند جي زندگيءَ کي جيڪڏهن هڪ جملي ۾ بيان ڪرڻو هجي ته شايد ايترو چوڻ ڪافي ٿيندو ته هو ”منصب کان وڌيڪ ڪردار جو ماڻهو هو.“ عدالت کيس عهدي جي سڃاڻپ ڏني پر اصولن کيس عزت ڏني. ڪتابن کيس علم ڏنو پر انسانن سان محبت کيس دلين ۾ جاءِ ڏني. تاريخ سندس دلچسپي هئي، پر سندس پنهنجي زندگي به هڪ تاريخ بڻجي وئي.

اڄ سماج ۾ اصولن جي ڳالهه ته گهڻي ٿئي ٿي پر اصولن تي قائم رهڻ ڏکيو محسوس ٿئي ٿو تڏهن ميان شفيع محمد آخوند جهڙين شخصيتن کي ياد ڪرڻ وڌيڪ ضروري ٿي وڃي ٿو. سندس زندگي اسان کي ٻڌائي ٿي ته انسان جي اصل ميراث دولت، عهدو يا شهرت نه پر اهو ڪردار آهي جيڪو سندس وڃڻ کان پوءِ به ماڻهن جي دلين ۾ زنده رهي. وقت جا ورق ڦرندا رهندا، نسلون اينديون ۽ وينديون، عمارتون ڊهنديون ۽ نيون اڏبيون، پر جيڪي ماڻهو پنهنجي زندگيءَ کي اصول، علم، شرافت ۽ انسان دوستيءَ سان روشن ڪري ويندا آهن، انهن جون يادون وقت جي مٽيءَ هيٺ دفن نٿيون ٿين. ميان شفيع محمد آخوند به اهڙي ئي روشن روايت جو نالو آهي. هڪ جج، هڪ پڙهيل انسان، هڪ فنڪار،

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk
اربع 26 آگسٽ 2026ع

ڪيٽي بندر جي ترقيءَ لاءِ ٿيندڙ اڳڀرائي، وارڪاڻ جوڳو قدم آهي!

ڪيٽي بندر جي ترقيءَ بابت صدر آصف علي زرداري جي تازي هدايتن سان سنڌ جي ساموندي پٽيءَ ۾ هڪ نئين اميد پيدا ٿي آهي جيڪڏهن ڪيٽي بندر کي جديد بندرگاهه، شاهراهن، ريلوي، بجلي پاڻي، صنعتي ڍانچي ۽ لاجسٽڪس نيٽ ورڪ سان ڳنڍڻ جو منصوبو حقيقت جو روپ اختيار ڪري ٿو ته اهو رڳو هڪ بندرگاهه جي تعمير نه هوندو پر سنڌ جي معيشت ۽ پاڪستان جي ساموندي واپار لاءِ هڪ نئين باب جي شروعات ٿي سگهي ٿي پر اهڙي منصوبي جي ڪاميابيءَ جو دارومدار رڳو اربين ڊالرن جي سيڙپڪاري تي نه پر ان ڳالهه تي هوندو ته ان مان مقامي ماڻهو خاص طور مهاڻا، آبادگار ۽ ڊيلٽا جي آبادي ڪيترو فائدو حاصل ڪري ٿي چيني ڪمپني پاران پيش ڪيل تصوراتي ماسٽر پلان ۾ ڪيٽي بندر کي هڪ نئين گهري پاڻيءَ واري ساموندي گيٽ وي طور ترقي ڏيڻ جي تجويز آهي پهرين مرحلي ۾ 500 ميٽر ڊگهي گهڻ مقصدي ٽرمينل ۽ لاڳاپيل لاجسٽڪس انفراسٽرڪچر جو تصور ڏنو ويو آهي جڏهن ته شروعاتي انجنيئرنگ ڪاٿو 522.34 ملين آمريڪي ڊالر ٻڌايو ويو آهي جيڪڏهن منصوبي کي وسيع روڊن، ريلوي رابطن، بجلي پاڻي ۽ صنعتي زونن سان ڳنڍيو وڃي ته ڪيٽي بندر مستقبل ۾ ڪراچي ۽ پورٽ قاسم تي موجود دٻاءُ گهٽائڻ سان گڏ ملڪ جي ساموندي واپار ۾ نئون ڪردار ادا ڪري سگهي ٿو پر هتي هڪ بنيادي سوال ضرور اٿڻ گهرجي: ڇا اسان وٽ ماضيءَ جي وڏن منصوبن مان سکڻ لاءِ ڪجهه آهي؟ پاڪستان ۾ وڏا منصوبا اعلان ٿيڻ افتتاح ٿيڻ ۽ ماسٽر پلان ٺاهڻ جي مرحلن مان ته گذرندا رهيا آهن پر ڪيترائي منصوبا وقت، خرچ ۽ انتظامي رڪاوٽن سبب پنهنجي اصل مقصد تائين نه پهچي سگهيا. ڪيٽي بندر سان به ائين نه ٿيڻ گهرجي هن منصوبي کي سياسي اعلان بدران ڊگهي مدي واري قومي معاشي منصوبي طور ڏسڻو پوندو صدر جو ماحولياتي تحفظ ۽ سنڌو درياهه جي ڊيلٽا جي نازڪ ماحولياتي نظام بابت زور ڏيڻ سڀ کان اهم ڳالهه آهي ڪيٽي بندر جو علائقو ڪنهن خالي زمين تي موجود بندرگاهه ناهي، پر سنڌو ڊيلٽا جي انتهائي حساس ماحولياتي نظام جو حصو آهي سمنڊ جي وڌندڙ اثر، ساموندي پاڻيءَ جي چڙهائي، زمين جي لوڻياٺ، مٺي پاڻيءَ جي گهٽتائي ۽ موسمي تبديلين اڳ ئي هن خطي جي زندگيءَ کي متاثر ڪيو آهي اهڙي صورتحال ۾ بندرگاهه جي ترقي جيڪڏهن ماحولياتي توازن کي نظرانداز ڪندي ڪئي وئي ته معاشي فائدي سان گڏ هڪ وڏو انساني ۽ ماحولياتي نقصان به پيدا ٿي سگهي ٿو خاص طور تي مقامي مهاڻن جي مفادن کي منصوبي جي مرڪز ۾ رکڻ ضروري آهي صدين کان هن ساموندي پٽيءَ جا ماڻهو مڇي مارڻ سان پنهنجي خاندانن جو گذر سفر ڪن ٿا. بندرگاهه، صنعتي علائقن يا نئين انفراسٽرڪچر جي تعمير دوران جيڪڏهن سنڌن مڇي مارڻ جا هنڌ محدود ٿين سنڌن ٻيڙين جي اچ وڃ متاثر ٿئي يا ساموندي وسيلن تائين رسائي گهٽجي وڃي ته اهڙي ترقي مقامي ماڻهن لاءِ ترقي نه پر نئين محرومي بڻجي سگهي ٿي

ان ڪري ڪيٽي بندر منصوبي سان گڏ هڪ جامع "مقامي ترقيءَ جو منصوبو" به لازمي هجڻ گهرجي مهاڻن لاءِ جديد جيٽيون، ٿڌا گودام، مڇي محفوظ ڪرڻ جون سهولتون، مارڪيٽ، تربيت، صحت ۽ تعليم جا مرڪز قائم ڪيا وڃن مقامي نوجوانن کي بندرگاهه ۽ لاجسٽڪس جي نوڪرين لاءِ فني تربيت ڏني وڃي جيڪڏهن منصوبي مان روزگار جا دروازا مقامي ماڻهن لاءِ نه کلندا ته پوءِ بندرگاهه ته جديد هوندي پر ان جي چوڌاري رهندڙ آبادي بدستور غريب رهندي چين جي شموليت هن منصوبي کي اهميت ڏئي ٿي چين پاڪستان جو وڏو اقتصادي ڀائيوار آهي ۽ بنيادي ڍانچي جي منصوبن ۾ ان جو تجربو وسيع آهي پر پاڪستان لاءِ ضروري آهي ته هر نئين منصوبي ۾ شفاف مالي شرطن قرضن ۽ سيڙپڪاريءَ جي نوعيت، مقامي روزگار، ٽيڪنالاجي جي منتقلي ۽ ماحولياتي تحفظ بابت واضح پاليسي اختيار ڪري ڪيٽي بندر کي ڪراچي جي متبادل بندرگاهه طور ڏسڻ ڪان وڌيڪ بهتر اهو ٿيندو ته ان کي سنڌ جي ساحلي معيشت جي نئين مرڪز طور ترقي ڏني وڃي بندرگاهه سان گڏ صنعتي، زرعي، مڇي مارڻ، ساموندي خوراڪ ۽ برآمدي صنعتن کي ڳنڍيو وڃي اهڙي مربوط منصوبابندي سان ئي بندرگاهه هڪ اهڙي معاشي انجڻ بڻجي سگهي ٿي جيڪا رڳو جهازن جي اچ وڃ نه پر هزارين خاندانن جي زندگي بدلائي ٿهنڪري ضرورت ان ڳالهه جي آهي ته ڪيٽي بندر جو خواب ڪاغذن بريفنگن ۽ ماسٽر پلانن تائين محدود نه رهي ان لاءِ وقت جي پابندي، شفافيت، فني معيار، ماحولياتي نگراني ۽ مقامي ماڻهن جي شرڪت کي لازمي بڻايو وڃي سنڌو ڊيلٽا کي بچائيندي جيڪڏهن ڪيٽي بندر کي ترقي ڏني وڃي ته هي منصوبو سنڌ لاءِ به نئون معاشي دروازو بڻجي سگهي ٿو ۽ پاڪستان لاءِ به نئون ساموندي گيٽ وي.

نواب اڪبر بگٽي: اصول پسند سياستدان

سردار منظور احمد خان ڪاڪڙ

نامور سياسي، سماجي اڳواڻ، اصول پسند سياستدان ۽ بلوچ-پختون اتحاد جي علمبردار نواب اڪبر بگٽيءَ جي اڄ ورسيءَ ملهائي پئي وڃي. هن پنهنجي سياسي جماعت جمهوري وطن پارٽيءَ جي پليٽ فارم تان ملڪي سياست ۾ اهم ڪردار ادا ڪيو هو هڪ بهترين انتظام سنڀاليندڙ پڻ هو گورنر بلوچستان ۽ وزيراعليٰ بلوچستان جي حيثيت سان هن پنهنجون ذميواريون بهترين انداز ۾ سرانجام ڏنيون ۽ صوبي ۾ امن امان قائم ڪرڻ لاءِ اهم ڪردار ادا ڪيو. نواب بگٽي بنا ڪنهن تعصب جي پختونن ۽ آبادڪارن کي به پنهنجي جماعت ۾ سينيٽ اسپيڪر ۽ ڊپٽي چيئرمين سينيٽ جهڙن اهم عهدن تي فائز ڪيو ويو. اهو سندس وسيع النظري ۽ رواداريءَ جو بهترين مثال هو. نواب بگٽيءَ جي شهادت بلوچستان جي سماج کي ئي بدلائي ڇڏيو. شايد ان وقت جي اقتدار ۾ ويٺل قوتن کي اندازو نه هو ته زنده اڪبر بگٽي جي ڀيٽ ۾ نواب اڪبر بگٽي وڌيڪ اثرائتو ثابت ٿيندو ظاهري طور تي نواب اڪبر خان بگٽي ۽ اسلام آباد وچ ۾ سياسي ڇڪتاڻ ۽ ٽڪراءَ جي شروعات ساحل ۽ وسيلن جي اختيارن تان ٿي پر هن ٽڪراءَ جو بنياد ان وقت پيو، جڏهن گئس ۽ اربين ڊالرن جي ميگا منصوبن بابت بلوچ عوام کي اعتماد ۾ نه ورتو ويو ۽ نه ئي سندن خدشن ۽ تحفظ کي ختم ڪرڻ لاءِ مناسب قدم کنيا ويا. انهن معاملن مقامي آباديءَ سميت پوري بلوچ قوم کي وڌيڪ گهٽيءَ ۾ مبتلا ڪري ڇڏيو انهن سمورن واقعن ٻرندڙ باهه تي تيل جو ڪم ڪيو.

هن ڊيرا بگٽي ۾ ويهي تحريڪ جي قيادت ۽ ترجمانيءَ جا فرض سرانجام ڏنا هن ملڪي ۽ عالمي ميڊيا ۾ بلوچن جي موقف جي ڀرپور وڪالت ڪئي جنهن جي نتيجي ۾ جنرل پرويز مشرف جي سربراهيءَ ۾ ان وقت جي اقتدار ۾ ويٺل قوتن هن جو گهيرو ڪيو. آخرڪار 26 آگسٽ 2006ع تي هڪ وڏو آپريشن ڪيو ويو، جنهن دوران هن سائين سميت پنهنجي جان قربان ڪئي. جنرل پرويز مشرف جي سربراهيءَ ۾ ان وقت جي اقتداري حلقن اهو تصور ڪيو ته بلوچستان ۾ قومي حقن، ساحل ۽ وسيلن بابت اڀرندڙ عوامي تحريڪ جو اصل روح روان نواب بگٽي ئي آهي. تنهن ڪري ڪيس ختم ڪرڻ سان بلوچستان ۾ انهن منصوبن کي عملي جامو پارائي سگهجي ٿو پر پاليسي سازن جو اهو اندازو غلط ثابت ٿيو اڄ هن جي شهادت کي لڳ ڀڳ 20 سال ٿيڻ وارا آهن پر بلوچستان ۾ نه امن قائم ٿي سگهيو آهي ۽ نه ئي هتي ڪير ۽ ماڪيءَ جون نهرون وهي رهيون آهن بلڪ بلوچستان اڄ ماضيءَ جي ڀيٽ ۾ وڌيڪ مسئلن جو شڪار بڻيل آهي. هتي بنيادي انساني حقن جي پچڪڙي هڪ انتهائي سنگين بحران جي شڪل اختيار ڪري چڪي آهي. جڏهن ته سياسي ۽ معاشي حقن کان محرومين ۾ وڌيڪ اضافو ٿيو آهي. حڪومت نلي ڪا شيءِ نظر نٿي اچي ۽ هر معاملو طاقت جي زور تي هلايو پيو وڃي ملڪ جا پڙهيل لکيل نوجوان رياست کان انتهائي مايوس آهن. هر طرف محرومي، غربت، نفرت، مايوسي، استحصال، جبري پاليسين جو راڄ نظر اچي ٿو. هن جي شهادت واري واقعي بلوچستان ۾ موجوده مزاحمتي تحريڪ کي ڀرپور نمونو اڀرڻ جو موقعو فراهم ڪيو، جنهن جا ملڪي سياست تي انتهائي گهرا اثر پيا.

نواب اڪبر بگٽي پنهنجي هڪ انٽرويو ۾ چيو هو ته منهنجي ۽ مريءَ جي وفات کان پوءِ به اها تحريڪ ختم نه ٿيندي، نوجوان ضرور اسان جي سياسي ورثي جي حفاظت ڪندا اڄ بلوچ نوجوانن جنهن انداز سان ان سياسي ورثي کي قبول ڪيو آهي. ان جو مثال هن خطي جي تاريخ ۾ مشڪل سان ملي ٿو هن جي شهادت بلوچ جدوجهد کي نئون عزم ڏنو ۽ ان تحريڪ نئون رخ اختيار ڪيو هن جي قرباني ۽ عملي جدوجهد جي فلسفي سان بلوچ قومي جدوجهد جي تاريخ ۾ هڪ نئون باب شامل ٿيو هن پنهنجي شهادت ذريعي بلوچن کي واضح پيغام ڏنو ته بالادستن جي غلامي ڪنهن به صورت ۾ قبول نه ڪئي وڃي ۽ رڳو لفظن ۽ بيان بازي بدران عملي جدوجهد جو رستو اختيار ڪيو وڃي هن جي شهادت تي بلوچن جي مشهور بزرگ اڳواڻ سردار عطاءُ الله مينگل چيو هو ته اسان کي نواب جي شهادت تي افسوس ٿي رهيو آهي، جو ته جيڪڏهن ان عمر ۾ به اهڙو موت نصيب ٿئي ته ان کان وڌيڪ ٻيو ڇا گهرجي؟ هو خوش نصيب آهي جو هن انهيءَ عمر ۾ بلوچن جي حقن لاءِ وڙهندي پنهنجي سر جو نذرانو ڏنو آهي هن جي شهادت بلوچستان جي سياسي ۽ سماجي منظرنامي کي مڪمل طور تي تبديل ڪري ڇڏيو آهي. نوجوان نواب بگٽي جي فلسفي ڏانهن راغب ٿيا ۽ هو سرعام چون ٿا ته نواب جي قرباني رڳو اندروني خودمختياري يا ڪجهه پارلياماني سيٽن لاءِ نه هئي بلڪ هن جي قرباني هڪ اعليٰ سماجي مقصد هو نواب کان پوءِ بلوچستان ۾ چار دفعا چونڊون ٿي چڪيون آهن پر بلوچ عوام، خاص طور تي بلوچ نوجوانن ۽ پڙهيل لکيل طبقي انهن کي مڪمل طور رد ڪري ڇڏيو آهي. جنهن جي نتيجي ۾ بلوچستان ۾ چونڊن جي ڏينهن ڪرفيو جهڙو ماحول نظر ايندو آهي رياست ۽ عوام وچ ۾ صرف فاصلي ۽ اعتماد جو فقدان ئي ناهي، بلڪ هڪ وڏو بحران جنم وٺي چڪو آهي

نواب جي سياسي وارثن جو مقابلو ڪرڻ لاءِ روايتي قبائلي سردارن بدران هاڻي هڪ نئين، هٿرادو ۽ نمائشي قيادت کي ميدان ۾ آندو ويو آهي. جيڪي پنهنجي بيانن تقريرن ۽ ٽوئيٽ پيغامن ذريعي اسلام آباد سان پنهنجي وفاداريءَ جا سرٽيفڪيٽ ناهڻ جي ڪوشش ڪندا رهن ٿا. اهي ئي ماڻهو چاهين ٿا ته بلوچستان ۾ تشدد ۽ ڇڪتاڻ جو اهو سلسلو جاري رهي ته جيئن هنن جي سياسي منڊيءَ ۾ گهرج برقرار رهي. نواب بگٽي به انهن وانگر پارلياماني ۽ جمهوري سياست ڪئي هئي پر هن ڪڏهن به بي ايس ڊي پي لاءِ ڪنهن کي خوش نه ڪيو ۽ نه ئي پارلياماني سيٽن ۽ اقتدار لاءِ ڪنهن کان خيرات گهري،

12 ربيع الاول، سڄي جهان لاءِ رحمت..!

ڊاڪٽر رميش ڪمار وانڪواڻي

اُٿون هر سال 12 ربيع الاول جي هن مبارڪ ڏينهن جي شروعات، دنيا جي سڀ کان وڏي ۽ عظمت واري هستيءَ کي دل جي گهراين سان عقيدت ۽ محبت جو نذرانو پيش ڪري ڪندو آهيان جنهن کي قدرتءَ جي مالڪ الله پاڪ سڄي جهان لاءِ رحمت بڻائي موڪليو. اسلام جي پيغمبر حضرت محمد صلي الله عليه وآله وسلم جي پاڪ ذات محبت، شفقت، رحم، انصاف ۽ اعليٰ اخلاق جو اهڙو روشن مثال آهي جنهن جي روشني رڳو مسلمانن لاءِ نه، پر قيامت تائين سموري انسانيت لاءِ هدايت ۽ رهنمائي جو ذريعو آهي حضرت محمد صلي الله عليه وآله وسلم پنهنجي عمل سان اهو ثابت ڪري ڏيکاريو ته ڪنهن به معاشري جي اصل سڃاڻپ وڏين عمارتن، دولت يا طاقت سان نه ٿيندي آهي، پر ان ڳالهه سان ٿيندي آهي ته اهو معاشرو پنهنجن ٻارن، پوڙهن، بي سهارا ماڻهن خاص ضرورت وارن ماڻهن ۽ ڪمزور طبقي سان ڪهڙو سلوڪ ڪري ٿو رحمت للعالمين حضرت محمد صلي الله عليه وآله وسلم ٻارن سان تمام گهڻي محبت ۽ شفقت ڪندا هئا.

پاڻ ڪريم صلي الله عليه وآله وسلم ٻارن سان محبت ڪرڻ وڏن جي عزت ڪرڻ خاص ضرورت وارن ماڻهن جو احترام ڪرڻ يتيمن جي سارسنڀال ڪرڻ ۽ بي سهارا ماڻهن جي مدد ڪرڻ کي معاشري جي بنيادي ذميواري قرار ڏنو اسلام جي پيغمبر حضرت محمد صلي الله عليه وآله وسلم والدين ۽ بزرگن جي عزت ۽ خدمت ڪرڻ تي خاص زور ڏنو اهو حڪم رڳو پنهنجن والدين تائين محدود نه آهي پر معاشري جي سڀني بزرگ ماڻهن لاءِ آهي جڏهن پوڙها ماڻهو عمر جي آخري حصي بيماري يا ڪمزوريءَ سبب ٻين جا محتاج ٿي وڃن تڏهن انهن کي اڪيلو ڇڏي ڏيڻ يا انهن کي بار سمجهڻ معاشري جي اخلاقي زوال جي نشاني آهي ٻارن، پوڙهن ۽ خاص ضرورت وارن ماڻهن کي رڳو کاڌو، ڪپڙو ۽ تعليم ڏيڻ ئي ڪافي ناهي، پر انهن کي محبت، تحفظ، عزت ۽ شفقت ڏيڻ به سڄي معاشري جي گڏيل ذميواري آهي اڄ جيڪڏهن اسان پنهنجي چوڌاري نظر وجهون ته اسان کي ڪيترائي اهڙا ٻار نظر ايندا، جيڪي بدقسمتيءَ سان غربت سبب تعليم کان محروم آهن ۽ ننڍي عمر ۾ ئي مزدوري ڪرڻ تي مجبور آهن ٻارن جي معصوميت کي نظرانداز ڪيو وڃي ٿو پوڙهن ۽ معذور ماڻهن سان ظلم ۽ تشدد ڪيو وڃي ٿو جڏهن ته معاشري جا غريب ۽ ڪمزور ماڻهو وڌيڪ محرومين ۽ تڪليفن جو شڪار ٿين ٿا. اسان جي معاشري ۾ ڪيترائي ماڻهو ويل چيئر استعمال ڪندڙ ماڻهن نابين ماڻهن ٻڌڻ يا ڳالهائڻ کان محروم ماڻهن ۽ ذهني يا جسماني طور ٻين کان مختلف صلاحيتون رکندڙ ٻارن کي رحم جي نظر سان ڏسن ٿا. افسوس جي ڳالهه آهي ته اسان جي وچ ۾ ڪجهه اهڙا ماڻهو به آهن جيڪي اهڙن خاص ٻارن کي سندن والدين جي گناهن جو نتيجو سمجهن ٿا. اسان کي اهڙي سوچ بدلائڻ جي ضرورت آهي جيڪڏهن اسان واقعي پنهنجي معاشري ۾ سڌارو آڻڻ چاهيون ٿا ته ان جي شروعات اسان کي پاڻ کان ڪرڻي پوندي.

اڄ مون کي اهو ڏسي فخر محسوس ٿئي ٿو ته ٿر پارڪر سنڌ جي پٺتي پيل ريگستاني علائقي ۾ 150ايڪڙن تي پکڙيل 'پريم نگر دي لينڊ آف لو' تيزيءَ سان محبت، ڀائيچاري ۽ برداشت واري سرزمين ۾ تبديل ٿي رهيو آهي اڄ 12 ربيع الاول جي هن مبارڪ موقعي تي پريم نگر ۾ عيد ميلادالنبي صلي الله عليه وآله وسلم جون باوقار تقريبون منعقد ٿين. هڪ فلاحي ۽ انسان دوست معاشرو قائم ڪرڻ لاءِ منهنجي مسلسل ۽ اڻٿڪ جدوجهد ۾ هڪ اهم سنگ ميل آهي منهنجي نظر ۾ پريم نگر کي هڪ مثالي جاءِ بڻائڻ جو مطلب رڳو خوبصورت روڊ، جديد عمارتون ۽ وڏا منصوبا ناهڻ ناهي، پر هتي اهڙو انسان دوست معاشرو قائم ڪرڻ آهي جتي ڪو يتيم ٻار پاڻ کي اڪيلو محسوس نه ڪري، ڪو پوڙهو پنهنجي پوڙهاپ ڪان نه ڊڄي ۽ ڪو خاص ضرورت وارو ماڻهو پاڻ کي معاشري کان الڳ نه سمجهي پريم نگر جا دروازا هر ان ماڻهوءَ لاءِ کليل آهن جيڪو انسانيت جي خدمت جي جذبي سان اسان جي هن سفر جو حصو بڻجڻ چاهي ٿو اها ئي انسان دوستي ۽ انسانيت جي خدمت آهي، جنهن جو حڪم الله پاڪ جي آخري نبي حضرت محمد صلي الله عليه وآله وسلم ڏنو ۽ اڄ اسان جي معاشري کي سڀ کان وڌيڪ انهيءَ جي ضرورت آهي

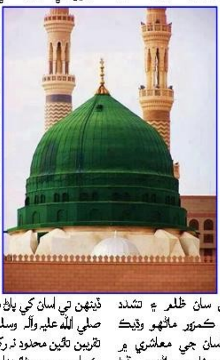

حضرت محمد صلي الله عليه وآله وسلم جي زندگي ۽ تعليم اسان کي هر ڪمزور ۽ بي سهارا ماڻهو جي مدد ڪرڻ جو سبق ڏئي ٿي يتيمن جي مٿي تي شفقت سان هٿ رکڻ غريبن ۽ مسڪينن جي مدد ڪرڻ بيمارن جي عيادت ڪرڻ ۽ بي وس ماڻهن لاءِ آساني پيدا ڪرڻ هڪ سڄي ۽ درد رکندڙ انسان جي نشاني آهي منهنجي نظر ۾ نبي ڪريم صلي الله عليه وآله وسلم سان سچي محبت جو سڀ کان خوبصورت اظهار اهو آهي ته اسان پنهنجي چوڌاري ڪنهن روئيندڙ ٻار جا ڳوڙها اگهون، ڪنهن خاص ضرورت واري ماڻهوءَ لاءِ رستو آسان ڪريون، ڪنهن پوڙهي ماڻهوءَ جو هٿ جهلي ڪيس سهارو ڏيون ۽ ڪنهن بي سهارا انسان کي اهو احساس ڏياريون ته هو هن معاشري ۾ اڪيلو ناهي اها ئي رحم دلي آهي اها ئي شفقت آهي اها ئي انسانيت آهي ۽ اهو ئي ان عظيم پيغام تي عملي طور هلڻ آهي جنهن لاءِ رحمت للعالمين هن دنيا ۾ تشريف فرما ٿيا. دنيا جي تاريخ ان ڳالهه جي شاهد آهي ته جيڪو معاشرو پنهنجن ڪمزور ماڻهن جو خيال رکي ٿو الله پاڪ به ان معاشري تي پنهنجي رحمت نازل فرمائي ٿو اڄ 12 ربيع الاول جي هن مبارڪ ڏينهن تي اسان کي پاڻ سان اهو واعدو ڪرڻ گهرجي ته نبي ڪريم صلي الله عليه وآله وسلم سان پنهنجي محبت کي رڳو نعرن ۽ تقريبن تائين محدود نه رکنداسين پر ان محبت کي پنهنجي عمل ۽ ڪردار جو حصو بڻائينداسين اسان پنهنجن ٻارن سان پيار ڪنداسين خاص ضرورت وارن ماڻهن کي عزت ۽ ٻين وانگر برابر موقعا ڏينداسين معذور ماڻهن لاءِ آسانيون پيدا ڪنداسين پنهنجن بزرگن جي خدمت ڪنداسين ۽ هر بي وس ۽ لاچار انسان جي مدد کي پنهنجو انساني ۽ ديني فرض سمجهنداسين پريم نگر جو نالو به محبت سان جڙيل آهي، تنهنڪري منهنجي خيال ۾ هن جاءِ جي اصل سڃاڻپ به محبت ئي هجڻ گهرجي هتي جيڪو به بي سهارا ماڻهو اچي، ان کي محبت ملي، هر ٻار کي تحفظ ملي، هر بزرگ کي عزت ملي ۽ هر خاص ضرورت واري ماڻهوءَ کي اڳتي وڌڻ جو موقعو ملي اُٿون چاهيان ٿو ته ٿرپارڪر جي ريگستانن ۾ قائم پريم نگر کي رحمت للعالمين حضرت محمد صلي الله عليه وآله وسلم جي اعليٰ تعليمات جي روشنيءَ ۾ انسانيت جي خدمت ۽ مذهبي هم آهنگي جو اهڙو روشن مرڪز بڻايان، جتان محبت جو پيغام نڪري ۽ سڄي دنيا تائين پهچي

ميلادِ مصطفيٰ صلي الله عليه وآله وسلم

فقير وزير علي ابڙو

ميلاد جي معنيٰ آهي: ولادت، جنم. اهڙي ريت "ميلاد مصطفيٰ ﷺ" جو مطلب ٿيو پاڻ ڪريمن ﷺ جي ولادت، آمد يا ظهور. اهڙي مبارڪ حقيقت کي ملهائڻ ته سڀني مسلمانن جو اجتماعي ۽ متفق مقصد هجڻ گهرجي ميلاد مصطفيٰ ﷺ جي اهميت کي سمجهڻ لاءِ عظمتِ مصطفيٰ ﷺ کي سمجهڻ جي ضرورت آهي حضرت محمد ﷺ جن جي ذات مبارڪ ٻنهي جهانن ۾ الله تعاليٰ جي ذاتِ پاڪ بعد مقدس عظيم ۽ اعليٰ آهي الله تعاليٰ کين پنهنجي فضل سان اعليٰ اعزازن ۽ انمول عظمت سان نوازيو آهي الله تعاليٰ کين پنهنجو نائب، خاتم الانبياء ۽ رحمت للعالمين بڻايو آهي مٿن آخري ڪتاب قرآن پاڪ نازل ڪيو آهي ۽ مذهب اسلام مڪمل ڪيو آهي حضرت محمد رسول الله ﷺ سڀني انسانن جو نبي ۽ رسول آهي کين مقام محمود ملڻ جي نويد مليل آهي الله تعاليٰ ۽ سندس ملائڪ روزانو نبي پاڪ ﷺ تي درود شريف پڙهن ٿا. اهڙي سڳوري نبيءَ جي ظهور جي ڪري اسان کي انهن جي اُمتي هجڻ جو شرف مليو آهي ۽ آخرت ۾ سندن جي شفاعت جو پڻ آسرو آهي هن ڪائنات جي قيام جو ڪارڻ پڻ پاڻ ﷺ آهي انهيءَ ڪري اسين اجتماعي اقرار ۽ اظهار لاءِ ميلاد ملهايون ٿا. ميلادِ مصطفيٰ جي اهميت کي سمجهڻ لاءِ ڪجهه دليل آهن ته الله تعاليٰ قرآن پاڪ ۾ 4 دفعا ان سڏو ۽ اڻ سڏو ميلادِ مصطفيٰ ﷺ جو اظهار ڪرڻ فرمايو آهي: 1. الله تعاليٰ عالمِ ارواح ۾ سڀني نبين کان عهد ورتو هو ۽ کين فرمايو. ترجمو: ۽ جڏهن الله نبين کان قول ورتو ته جيڪو اوهان کي ڪتاب ۽ علم ڏنم، پوءِ اوهان وٽ ڪوئي پيغمبر اچي جو سچ ڏو چوي، جيڪي اوهان وٽ آهي ته ان تي ضرور ايمان آڻجو ۽ ان جي مدد ڪجو (سوره آلِ عمران- آيت 81)

تفسير ڪبير، خازن ۽ روح المعاني وغيره اتفاق ڪيو آهي ته اها آيت حضرت محمد ﷺ جي ظهور بابت آهي 2. ترجمو: ۽ جڏهن تنهنجي رب (اي رسول) ملائڪن کي چيو ته آئون زمين ۾ خليفو (نائب) پيدا ڪندڙ آهيان هن آيت مان مراد به پاڻ ڪريمن جي ظهور بابت آهي، جنهن ڪري زمين تي آخري مخلوق انسان کي پيدا ڪيو ويو آهي (سوره البقر آيت 30). 3. ترجمو: ۽ پڻ آخرت جي رحمت انهن لاءِ لکندس. جيڪي انهيءَ نبي اُمي جي تابعداري ڪندا آهن جنهن جون صفتون توريت ۽ انجيل ۾ پڻ پڙهن ٿا. (سوره اعراف - آيت 157). 4. ترجمو: حضرت عيسيٰ فرمايو هڪ اهڙي پيغمبر جي خوشخبري ٿو ڏيان جو مون کان پوءِ ايندو، ان جو نالو "احمد" هوندو(سوره صف آيت 6(

قدسي حديث ۾ الله تعاليٰ جو فرمان آهي ته اي انسانو ڪائنات جون سڀ شيون "مون الله اوهان لاءِ پيدا ڪيون آهن" انسان کي وري الله پاڪ حضرت محمد ﷺ جن جي بشريت ۾ ظهور ڏيکاري پيدا ڪرڻ فرمايو آهي الله تعاليٰ جنهن جي ڪري هيءَ ڪائنات قائم ڪرڻ فرمائي آهي ته پوءِ اسان کي محمد ﷺ جي ظهور وڏڻ واري مبارڪ موقعي تي خوشيون ملهائڻ جو حق حاصل آهي اهڙي روايت ۽ حديث پاڻ ڪريمن جي حياتيءَ ۾ موجود آهي جڏهن حضرت موسيٰ ۽ سنڌس قوم جي خوشيءَ ۾ شريڪ ٿيڻ لاءِ پاڻ مصطفيٰ ﷺ 10 محرم لحرام سان گڏ 9 محرم جو روزو رکندي فرمايو هو ته "اسان کي حضرت موسيٰ ۽ سنڌس قوم جي خوشيءَ ۾ شريڪ ٿيڻ جو حق آهي" ياد رهي ته فرعون 10 محرم تي غرق ٿيو هو ۽ حضرت موسيٰ ۽ سنڌس قوم کي آزادي نصيب ٿي هئي انهيءَ ڪري يهودي 10 محرم جو روزو رکندا هئا ۽ اسان جي نبي پاڪ وري 10 محرم سان گڏ 9 محرم جو روزو رکي، انهيءَ خوشيءَ ۾ شرڪت جو اظهار ڪرڻ فرمايو هو اڄ به گهڻا مسلمان 9 ۽ 10 محرم جا روزا سنت نبوي سمجهي رکندا آهن

اوائلي دور ۾ الله تعاليٰ طرفان عطا ڪيل خوشيءَ ۾ ماڻهو الله تعاليٰ جي شڪراني ۾ اضافي عبادت ڪندا هئا يا وري ڪنهن گناهه يا غلط ڪم کي ترڪ ڪندا هئا يا وري نفس کي مارڻ لاءِ ڪوئي پسند ٻيل ڪم نه ڪندا هئا. هيئنر خوشي ملهائڻ لاءِ فردن ۽ جماعتن جا الڳ الڳ روپ آهن جشنِ ميلاد مصطفيٰ ﷺ ملهائڻ لاءِ گهٽو ڪري، جلين تي چراغان ڪرڻ شهر ۾ ريليون ڪڍڻ ۽ مسجدن ۽ اجتماع وارين جاين تي نعت پڙهندي ۽ تقرير ڪندي سيرتِ مصطفيٰ ۽ شانِ مصطفيٰ بيان ڪيو ويندو آهي.

مذهبي هم آهنگيءَ پاڻ ۾ رواداري قائم رکڻ لاءِ ضروري آهي ته الله تعاليٰ جي احڪامن "دين ۾ مڪمل داخل ٿيو" ٻيو اهو ته دين ۾ مرڪزيت قائم رکڻ تي عمل ڪرڻو پوندو هيئنر مسجدن ۽ مدرسن ۾ حقوق الله سان وابسته ڳالهين کي مرڪزي حيثيت مليل آهي ۽ حقوق العباد کي درگذر ڪيو ويو آهي ساڳي طرح ملڪ جي تعليمي ۽ ٻين ادارن منجهه وري ديني تعليمات کي درگذر ڪيو ويو آهي ساڳي طرح دين ۾ مرڪزيت کي خود دين وارن علمن تقسيم ڪندي مختلف جماعتون ۽ فرقن جو وجود پيش ڪيو آهي نتيجن اها سوچ ۽ مروج عمل حضرت محمد ﷺ جي تعليمات جي ابتڙ آهن اهوئي سبب آهي جو اسين ميلاد مصطفيٰ جهڙي مبارڪ موقعي تي به متفق هجڻ بجاءِ منتشر ٿيل آهيون

ديني ۽ دنياوي عملن جي سکيا ۽ شعور لاءِ ديني علمن ۽ دنياوي علم جي دانشورن ۽ ادبين جو وڏو مرڪزي ڪردار آهي اوائلي دور ۾ علم سڳورا دين جي علم کان علاوه دنياوي علمن جا به ڄاڻو ۽ اديب پڻ هوندا هئا. سندن جي سوچ "لا تفرقو" ۽ انسان جي هن دنيا ۽ آخرت لاءِ ڀلائي مقصود هوندي هئي

ميلاد مصطفيٰ ﷺ ۾ اسان جي اصل خوشي ۽ نبي پاڪ سان سچي محبت جو دليل اهو هجڻ گهرجي ته اسين سيرتِ مصطفيٰ ﷺ کي صحيح سمجهون ۽ ان تي عمل ڪرڻ لاءِ عهد ڪريون ۽ پوءِ ايندڙ نسل کي هدايت ۽ تلقين ڪريون نبي پاڪ جي تعليمات ۾ دين سان گڏ دنيا جي ڪمن لاءِ وسيع معلومات ۽ ڪاميابيءَ لاءِ راهون متعين آهن جنهن تي هلندي اسين هن دنيا ۽ آخرت لاءِ ڪاميابي حاصل ڪري سگهنداسون انشاء الله

(ترجمو : رحمت الله ٻرڙو)

17هين ورسيءَ جي مناسبت سان: جي جيءَ کي جيارين، سي لاهوتي لڌي ويا

طارق عزيز شيخ

آزاد جتوئيءَ جي زندگي هوائي جهاز جي اڏام جيان هئي هن فرش کان عرش تائين بلنديءَ جو سفر ڪيو هن جيون جي اڏام ۾ جهولا، جهٽڪا ڪائي جڏهن سڪون جا سهڻا نظارا پٽي ڪيا ته اوچتو موت جي خوفناڪ طوفان ڪيس وڪوڙي ورتو ۽ هو هڪ لحظي منجهه اکين کان اوجهل ٿي ويو 26 آگسٽ 2009ع اهو ڏکوئيندڙ ڏينهن هو جڏهن آزاد جتوئيءَ جو غم علمي ۽ ادبي ڪيتر کان وٺي سندس همعصرن ۽ خاندان کي مليو آزاد جتوئيءَ جي زندگيءَ تي هڪ نظر وجهبي ته هو هڪ متحرڪ شخص ڏسڻ ۾ ايندو جنهن هر شعبي ۾ اڳتي وڌي ڪاميابيءَ سان منزلون ماڻيون

سنڌ جي مشهور شهر ڏوڪريءَ ۾ 4 مارچ 1956ع تي هڪ مذهبي گهراڻي ۾ سندس ولادت ٿي ۽ مٺس حضور بخش جتوئي نالو رکيو ويو هن کي ٻاراڻي وهيءَ کان ئي لکڻ پڙهڻ جو شوق هو اهوئي سبب آهي جو پنهنجي اباڻي شهر ڏوڪريءَ مان شاگرديءَ واري زماني ۾ ئي هن جو ادبي ذوق اڀري سامهون آيو لاڙڪاڻي مان انٽرميڊيٽ ڪرڻ کانپوءِ هن اڳتي پڙهڻ لاءِ ڄامشوري ڏانهن رخ ڪيو ۽ سنڌ يونيورسٽيءَ ۾ صحافت واري شعبي ۾ داخلا ورتائين

هن جڏهن ادبي دنيا ۾ پير پاتو تڏهن "آزاد جتوئي" سان سڏيائين آزاد جتوئيءَ ٻاراڻي ادب جو ڪتابي سلسلو "ڏيائين" تڏهن ئي شروع ڪيو ليڪ جڏهن پنهنجي ڪا تحرير اشاعتي اداري ۾ ڏيندو آهي تڏهن ڪيس ڇپيل صورت ۾ ٺلو ڏسڻ تي به وڏي سرهائي ٿيندي آهي پر آزاد جتوئي ابتدا کان ئي هڪ پبلشر وارو ذهن رکي ميدان ۾ لٿو هن ريڊيو ۽ ٽي وي تي پڻ بهترين پروگرام ڪيا. سندس پروگرامن ۾ ادبي موضوعن کان علاوه سماجي حوالي سان به گفتگو ٿيندي هئي جيئن پي ٽي وي تي هڪ پروگرام ۾ عورتن جي برابريءَ واري حق ۾ يادگار پروگرام ڪيو هئائين اهڙي ريت آزاد جتوئي سنڌ جي وڏي ۾ وڏي سماجي تنظيم سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن ۾ به سرگرم رهيو بطور فنانس سيڪريٽريءَ جي تمام ذميواري سان عهدو سنڀاليائين هن جون سگا ۾ جيڪي به ملي معاملن کي هلائڻ وارين سرگرمين رهيون انهن کي سهڻي نموني سنڀاليو

جن ۾ قمر شهباز، نصير مرزا، طارق عالم ابڙو، انور پيرزادو، فقير محمد لاشاريءَ سميت هڪ ڊگهي قطار اديب، شاعر ۽ صحافي دوستن جي ملي ٿي هن جڏهن ماهوار مومل رسالو ڪڍيو هو، تڏهن سنڌي ادب ۾ رسالن جي حوالي سان هڪ نواڻ نظر اچي وئي هئي

آزاد جتوئيءَ جي علمي ۽ ادبي مصروفيت ڪانپوءِ سندس ذاتي زندگيءَ کي ڏسون ته ان ۾ هن کي ڪاميابيون مليون.

آزاد جتوئيءَ جي زندگيءَ جو حسين ترين حصو سندس گهروارن ۽ ٻارن سان گذاريل وقت رهيو هن جي زندگيءَ کي حسين بڻائڻ جو وڏو ڪريڊٽ ادي حسينه جتوئيءَ کي وڃي ٿو جڏهن کان حسينه جتوئي آزاد جي زندگيءَ ۾ شامل ٿي تڏهن کان ئي ڪيس ڪاميابيون به هن جا پير چمڻ لڳي ويون هيون آزاد، جيون جي ساٿياڻي به چڻ ڪو ڪٺن امتحان پاس ڪري حاصل ڪئي هئي

آزاد جي وڃي حسينه جتوئي جنهن کي شايد راڻو بڻجي تڪسلت کي پار ڪري مومل وانگر ماڻيو هئائين ان به زندگيءَ جي لاهن چاڙهن ۾ پنهنجي ور جو هر پل ساٿ ڏنو اهو زماني به ڏٺو ته حسينه جتوئي پنهنجي ور سان زندگيءَ جي هر اسٽيج تي گڏ نظر آئي هن مڙس کي دوست بڻجي وڪ وڪ تي اڳتي وڌڻ ۾ ساٿ ڏنو گهر کي ڏسڻ وائسڻ کان وٺي ٻارن جي تعليم ۽ تربيت ڪرڻ ۽ ان سان گڏوگڏ گهر کان ٻاهر مڙس سان علمي ادبي ۽ صحافتي ذميواريون سنڀاليون آزاد جتوئيءَ ۽ سندس وني حسينه جتوئيءَ جي جوڙي کي علمي ادبي ۽ سماجي پروگرامن ۾ ساراهيو ويندو هو.

آزاد جتوئيءَ جي زندگي آخري ڏينهن رات مصروفيتن ۾ گذري رهي هئي جو "روزاني مومل اخبار" جي آفيس ۾ 26 آگسٽ 2009ع تي اوچتو ڪيس دل جو دورو پيو ۽ هن دم ڏنيءَ حوالي ڪيو هڪ ۽ وڃڻ به ڏاڍو اڻياڪ انداز ۾ ٿيو جنهن جي تڪليف هر

بنا محمد ﷺ جام، ڪونهي وسيلو وچ تي

فقير حاجن نظاماڻي

لطيف سائين جن پنهنجي فڪر/ پيغام ۾ فرمايو آهي ته حضرت محمد ﷺ جن کانسواءِ ٻيو ڪير وسيلو نه ٿيندو پنهنجي امتين جو بار پاڻ ﷺ جن مٿان آهي.

لطيف سائين جن سڄو رسالو نبي پاڪ جي شان ۾ چيو آهي، انهيءَ مان ڪجهه بيت ڏجن ٿا. لطيف سائين جن فرمايو آهي ته. "لوچان ٿي لاحد ۾، هادي لهان نه حد" هن بيت جي سٽ ۾ لطيف سائين اهڙي ڳالهه ڪئي آهي ته جنهن جي پروڙ اسان جهڙن انسانن جي وس کان ڳالهه ڪافي ٻاهر آهي لطيف سائين لاحد کي به هڪڙي حد ڏئي ڇڏي آهي، جيڪو مثال ملڻ مشڪل آهي اُتي نبي پاڪ سردارِ ڪائنات جي تعريف جو پرو پاند نٿو ملي.

جوڙي جوڙ جهان جي، جڏهن جوڙيائين
خاوند خاص خلقي، محمد مُڪائين
ڪلمون تنهن ڪريم تي، جتو جيائين
انا مولاڪ وانت محبوبي، ائين اُتائين
ڏِکي ڏنائين، هٿي سراهيون جتي

لطيف سائين هن بيت ۾ واضع طور چٽي ڇڏيو آهي ته هيءَ دنيا رب پاڪ صرف پنهنجي محبوب ڪريم ﷺ جن جي لاءِ جوڙي آهي. جڏهن الله سائينءَ هيءَ دنيا ناهي ته ان لاءِ خاص خاوند رب سائين خلقيو ۽ ڪلمون شريف به ڪريم تي جتو پاڻ جيائين، پنهنجي محبوب کي دنيا جون هٿي سراهيون سينگاري مالڪ سائينءَ حوالي ڪيون هيءَ دنيا مالڪ سائين ناهي ئي صرف پنهنجي محبوب جي لاءِ آهي.

احد احمد پاڻ ۾، وچان ميم فرق
ٿيو مستغرق، عالم انهيءَ ڳالهه ۾

هن بيت ۾ لطيف سائين هڪ لفظ جي باري ۾ چيو آهي ته احد ۽ احمد جي وچ ۾ ميم جو فرق آهي، انهي ڳالهه تي سڄي دنيا جا عالم منجهي پيا آهن جڏهن ته ڳالهه تمام آسان آهي، اڪر احد ۽ احمد ﷺ جي ميم واري فرق ۾ منجهيل آهن لطيف سائينءَ هن لفظ کي دور ڪري مالڪ سائين سان ويجهڙائپ وارو راز کولڻ جي ڪوشش به ڪئي آهي. هن بيت ۾ استعمال ٿيل هيءَ خيال مولانا جلال الدين رومي جو به اهڙوئي تصور سنڌس بيتن ۾ ملي ٿو.

جوڙي جوڙ جهان جي، پاڻ ڪيائين پرور
حامي هادي هاشمي، سردارين سردار
سونهين صحابن سٽ ۾، منجهه مسجد مٿيادار
چارئي چڱان چوڏان هئا هيڪاندا حبيب سين.

هن بيت ۾ لطيف سائين پوري دنيا جي سردارن جو سردار نبي پاڪ ﷺ جن کي ڪوٺيو آهي.

وحده لاشريڪ له، جان ٿو چئين ايئن
تان مڃ محمد ﷺ ڪارڻي، نرتون منجهان نينهن
تان تون وڃيو ڪيئن، نائين سر ٻين کي

لطيف سائين جن هڪ نظريو، هن بيت ۾ پيش ڪيو آهي ته جيڪڏهن تون الله تعاليٰ کي هڪ ڪري مڃين ٿو ته محمد ﷺ کي نينهن سان مڃ، جيڪڏهن تون انهي ڳالهه تي پڪو آهين ته ٻين جي اڳيان توکي سر جهڪائڻ جي ڪا به ضرورت ناهي.

وحده لاشريڪ له، جڏهن چيو جن
تن مڃيو محمد ﷺ ڪارڻي، هيجان هنين
تڏهن منجهان تن، اوتڙ ڪنهن نه اوليا

لطيف سائين جن فرمائين ٿا ته جن الله تعاليٰ کي هڪ ڪري مڃيو ته رسول ڪريم ﷺ جن کي دل سان مڃيو ته آهي وري ڪڏهن به ڪنهن اوتڙ نه پيا لطيف سائين جي هن بيت ۾ آهي ته اوهان جڏهن رب پاڪ جي هيڪڙائي کي تسليم ڪريو ٿا، تڏهن رسول ڪريم ﷺ جي اطاعت جو موقعو ملي ٿو پنهنجي راهه جي درستگي ڪرڻ لاءِ لازمي آهي. نبي پاڪ ﷺ جن کي دل سان مڃيو، جيڪڏهن رستي تي قائم هوندو ته اوهان ڪڏهن به بيراهه نه ٿيندو.

وحده لاشريڪ له، جن اُتو سين ايمان
تن مڃيو محمد ﷺ ڪارڻي، قلب سان لسان
او قائق ۾ فرمان، اوتڙ ڪنهن نه اوليا.

لطيف سائين جن فرمايو آهي ته جن جو ايمان پڪو ٿيو، جن محمد ﷺ ڪارڻي کي پنهنجي دل سان ۽ زبان سان مڃيو، آهي الله جي فرمان تي هلڻ وارا ٿي ويا، آهي ڪڏهن به اوتڙ نه پيا.

ميم مان معلوم ٿيو، الف آهين تون،
ٿيلانهن آيل مون، ورق ورائي ڏِکيا

هن بيت ۾ لطيف سائين جن فرمايو آهي ته ميم يعني محمد ﷺ مان مونکي الف يعني الله جي خبر پئي، جڏهن اها معلومات ٿئي ته لطيف سائين فرمايو باقي ڪتابن جا ورق مون بند ڪري ڇڏيا. (الم) هي لفظ، قرآن شريف ۾ به آيل آهي. هن بيت مان معلوم ٿئي ٿو ته لطيف سائين جن هن بيت ۾ معرفت جي پڻ ڳالهه ڪن ٿا.

سهسين سجن اُبرين، چوراسي چنڊن
بالله ري پرين، سڀ اونداهي پانئيان

لطيف سائين جن فرمايو آهي ته سوين سج اُبرن يا وري چوراسي چنڊ اُبرن پر محبوب ڪريم ﷺ جن جي جهرڪ کان سواءِ هيءَ دنيا بغير روشني جي آهي اصل روشني ته حضرت محمد ﷺ جي آهي، جو ته هيءَ دنيا پوري ڪاري رات جيان انڌاري جي گهرائين ۾ گم هئي، ظلم ۽ وحشت جو راڄ هو ۽ نياڻيون زنده قبرن ۾ پوريون وينديون هيون طاقت جي اڳيان سڀني جا سر نم هئا، هزارين سالن جي آتشڪده ٻري رهيا هئا، قصره جي ڪوٽ جا ڪنگره چمڪي رهيا هئا، جڏهن والي ڪائنات، محبوبِ خدا حضرت محمد ﷺ جي آمد ٿي ته قصره جي ڪوٽ جا ڪنگره ڪري پيا. هزارين سالن کان ٻرندڙ باهه اُجهامي وئي، دنيا جو نقشو تبديل ٿي ويو هو. دنيا ۾ روشني ملڪ سائينءَ جي محبوب جي ڪري آهي، جنهن سبحان مالڪ سائينءَ هن ڪائنات جو وهنوار هلائي رهيو آهي.

هُن تاري، هُن هيٺ، هُت منهنجا سپرين
سڄڻ ماکي ميٺ، ڪوڙا ٿين مَر ڪڏهين

لطيف سائين هن بيت ۾ قطب تاري جي ڳالهه ڪن ٿا ته هُن تاري جي هيٺان منهنجا سپرين آهن. سڄڻ ماکي کان به گهڻا مٺا آهن. پر هن بيت جو هڪ نئڙو مقصد ٻيو به آهي جيڪڏهن اوهان انڌيري رات ۾ هجو سمنڊ ۾ ٻيڙي تي چڙهيل هجو يا ڪٿي ٻاهر جهنگ ۾ اوهان کي طرف سمجهه ۾ نه اچن، رستو ڀلجي ويا هجو ته قطب تاري جي نظر ايندي اوهان کي طرفن جي خبر پئجي ويندي. قطب تارو اولهه کان اڀرندو آهي.

ڪٿي نيڻ خمار مان، جان ناز ڪيائون نظر
تان سورج شاخون جهڪيون، ڪمائو قمر
تارا ڪتيون ٿائب ٿيا، ديکندي دلبر
جهڪو ٿيو جوهر، جانب جي جمال سين

يا وري هن بيت ۾....

سُتا سڀ پئي، سندي معلم آسري
اُئين پڻ سمهو ناڪول، بندر ناهه پئي
جن جي سيد لڄ ڪئي، سي سڀ لنگهندا لڪيون

هن بيت ۾ لطيف سائين جن چيو آهي ته سڀ نبين جا اُمتي سندن اڳواڻن جي آسري تي سُتل آهن ۽ اوهان به پنهنجي نبي پاڪ ﷺ جي آسري سمهي رهو، اوهان کي ڪجهه ڪون ٿيندو ڪا تڪليف نه ايندي، ڪو بندر پئي ناهي، جن جي سيد لڄ ڪئي آهي، آهي سڀ رستا پار ڪري ويندا.

جنين جي جهاز کي، سڳو سلطاني
ڪڇ، ڪلات، بندر بصرو، انکي عرب انعامي
ڏس ڪهڙي ڏاني، جو صوبا سٽڙ آيا

هن بيت ۾ لطيف سائين جن عرب پار جو ذڪر ڪيو آهي. جنهن جو واسطو نبي ڪريم ﷺ جن آهن. جن کي ان جو آسرو آهي، اهو هميشه پار ٿي ويندو.

نرتي تند نياز سين، ٻرائي ٻيجل
راڄا رتولن ۾، اونائي آمل
راز ڪيائين راءِ، سين ڪنهن موچاري مهل
"انا احمد بلاميم" چئي، سين هنئي سائل
ڪنهن ڪنهن پئي ڪَل، هروئي هيڪ ٿيا.

هن بيت ۾ راز سمايل آهي جيڪو هن بيت کي سمجهي، جنهن ۾ انا احمد بلاميم جي ڳالهه لطيف سائين ڪئي آهي. وري هن بيت ۾ لطيف سائينءَ جن اهڙو راز کوليو آهي جنهن کي سمجهڻ آسان ناهي.

طلب مطلوب پاڻ ۾، اڳ هونگ نه هو احد
آئون، مون، تون ڪاپڙي، پري ڪچ مَ پنڌ
مورت سڀ معراج ٿي، صورت سڀ محمد ﷺ
احمد سو الصمد، آخر هيڪڙائي حق ٿي

لطيف سائين جن فرمائين ٿا ته جڏهن پاڻ ڪريم ﷺ جن پنڌ ڪن ٿا ته ڇا ٿيندو آهي، ان جي منظرڪشي سائين جن هن بيت ۾ ڪئي آهي ته جڏهن نبي پاڪ ﷺ جن ناز مان نڪري پنڌ ڪن ٿا، زمين جيڪا قدمن جي هيٺان آهي اها بسم الله چئي ٿي، جو ته اها زمين سعادت واري جنهن حضور ڪريم ﷺ جن جا قدم چمڻ نصيب ٿيا آهن زمين ته زمين پر حورون حيرت ۾ پئجي وينديون آهن. آهي سڀ اُٿي بيهنديون آهن پاڻ ﷺ ڏٺي آهن، جيڏانهن به وڃڻ چاهين، وڃي ٿا سگهن مالڪ آهن آسمان جو سير ڪن يا زمين جو سير ڪن. لطيف سائين حضور ڪريم ﷺ جن جي باري ۾ چيو آهي ته سائين جو سوڳند ساجن سينيان سهڻو آهي، مالڪ سائين هن دنيا ۾ ڪا به شيءِ پيدا ئي نه ڪئي آهي جو مثال ڏيئي سگهجي، رب سائين جو لطيف سائين قسم کڻي چيو آهي، ساجن سڀني کان سهڻو آهي.

ناز منجهاران نڪري، جڏهن پرين ڪري ٿو پنڌ
پَوني پڻ بسم الله چئي، راهه چمي ٿو رنڌ
اُڀيون گهڻي ادب سين، حورون حيرت هنڌ
سائين جو سوڳند، ساجن سينيان سهڻو

لطيفي لاٽ — شاهه عبداللطيف ڀٽائي

ڪَرَهَا ڪَرَ سَڃاڻ، ٻِيءَ ڪو ۽ ٻَاتِهِنجو
اصل آهي آهنجو ٿاليرو تِڏاڻ.
ڪَرَهَا! اسان سَاڻ، ڇَاتڳا ڪِچ چڱائُون.

ڪَرَ = ٻڻ ٻڌياد، نسل آکهه، خاندان / سڃاڻ = سمجهه، اوک، پرک، ڏس
ٻيءَ ڪو = ابي ڏاڏي جو اباڻڪو / اصل آهي = اصل ڪان، آد ڪان، شروع ڪان
ٿاليرو تڏاڻ = ٿاليوارو خاندان، مشهور ذات، نسل (سر-ڪتيات، مرتب- ٻانهون خان شيخ)

جڏهن ماڻهوءَ کي ڪٿي پهچڻ جي جلدي هوندي آهي ۽ جنهن سواري تي هو سوار هجي ٿو ۽ اها هلڻ ۾ سستي ڪندي آهي ۽ هن کي پنهنجي ماڳ تي پهچڻ ۾ دير ٿيندي نظر ايندي ته پوءِ هن کي ڪاوڙ يا بيچاني لڳندي آهي ۽ اُٺ يا گهوڙي کي اڙيون ۽ لڪڻ هڻندو ته

CLASSIFIED ADVERTISMENT

ڪورٽ نوٽيس
عدالت ۾ جناب فيملي جج ڄامشورو
فيملي سوٽ نمبر سال 2026
مسمات بختاور راڄپوت .. پلينٽف بخلاف رياض ولد نامعلوم ذات ڄانڊيو رهندڙ بروهي چوڪ نزد امتياز جلباڻي ڪوٽڙي ضلعو ڄامشورو......ڊفينڊنٽس
مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 2026-08-31 تي وقت 8.30 بجي صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.
فيملي جج ڄامشورو

ڪورٽ نوٽيس
عدالت ۾ جناب فرسٽ فيملي جج هالا
گارڊين سوٽ نمبر 09 سال 2026
محمد اسماعيل ولد فريد خان ذات لغاري رهندڙ ڳوٺ سعيد خان لغاري تعلقو هالا ضلعو مٽياري .. اپليڪينٽ...بخلاف (1) فهميده شبير (2) نادر حسين (3) ماروي (4) صفدر علي (5) ساجده (6) سوهني مهتاب (7) عظميٰ بتول سڀ پٽ ڌيئرون محمد اسماعيل (8) مختيارڪار تعلقو هالا (9) جنرل پبلڪ ايٽ لارج....اپونٽنس (1) Qusain Hyder (عمر 17 سال) (2) Rafie Tahir (عمر 17 سال) ٻئي جوڙوان مائنر
مٿين اپونٽنس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين اپيليڪينٽ توهان جي خلاف گارڊين درخواست زير قلم 7,10,29 گارڊين اينڊ وارڊ ايڪٽ تحت درخواست داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 2026-08-29 تي وقت 8.30 بجي صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.
فرسٽ فيملي جج هالا

ڪورٽ نوٽيس
عدالت ۾ جناب ڊسٽرڪٽ جج حيدرآباد
سول سوٽ نمبر 141 سال 2026
الله ڏنو شر ولد شفيع محمد شر رهندڙ گهر نمبر 66 نقاش ولاز فيز 2 قاسم آباد حيدرآباد .. اپليڪينٽ..بخلاف (2) منظور حسين گل ولد گل محمد ايچ ڊي اي فليٽ قاسم آباد (3) معشوق علي ولد محمد قاسر رهندڙ مير بهار ڪالوني وليج خيبر تعلقو ضلعو مٽياري (4) الطاف حسين ولد نامعلوم (اسٽامپ وينڊر) شاپ نمبر 2 لرحمت آرڪيڊ قاسم آباد .. ريسپونڊنٽس
مٿين اپونٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين اپيليڪينٽ سول اپيل زير قلم 96 سي پي سي تحت داخل ڪئي آهي آرڊر خلاف جيڪو تاريخ 2026-03-26 تي پاس ڪيو لرنڊ سينئر سول جج حيدرآباد ايف سي سوٽ نمبر 1140/2023 ۾ تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 2026-09-03 تي وقت 8.30 بجي صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.
ڊسٽرڪٽ جج حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس
عدالت ۾ سول/ فيملي جج اينڊ جي اير ميرپورخاص
(روبرو جناب صبا منير مهر)
فيملي سوٽ نمبر23 سال 2026
گهنشام داس ولد جي مل رهندڙ ڳوٺ عمر فارو تعلقو شجاع آباد ضلعو ميرپورخاص .. پلينٽف بخلاف (1) شريمتي نيلان بيواهه جي مل (2) شريمتي چمپا (3) شريمتي Bayan (4) شريمتي Kalwanti (5) شيپ ڪمار سڀ پٽ ڌيئرون جي مل هندو بلغ .....ڊفينڊنٽس (1) وجي ڪمار (2) ديول ڪمار ٻئي پٽ جي مل.. مائنر
مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين اپيليڪينٽ توهان جي خلاف گارڊين درخواست زير قلم 7,10,25 گارڊين اينڊ وارڊ ايڪٽ تحت داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته2026-07-09 تي وقت 8.30 بجي صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.
سول/ فيملي جج اينڊ جي اير ميرپورخاص

ڪورٽ نوٽيس
ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج MCAC/II ميرپورخاص
سڪيشن سوٽ نمبر21سال 2026
مسمات عطيه زال عبدالله (مرحوم) رهندڙ وارڊ نمبر 03 تعلقو ڏگهڙي ضلعو ميرپورخاص.اپليڪينٽ.بخلاف. (1) اسدالله عمر 16 سال (2) صنم عمر 28 سال (3) فضا عمر 16 سال (4) امير عمر 18 سال (5) آرزو عمر 15 سال (6) سونيا عمر 25 سال (7) سنتو عمر 19 سال سڀ پٽ ڌيئرون مرحوم عبدالله معرفت مسمات عطيه (8) مينيجر اين بي پي ٽنڊو جان محمد برانچ (9) جنرل پبلڪ ايٽ لارج. ريسپونڊنٽس
مٿين ريسپونڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين اپيليڪينٽ توهان جي خلاف سڪيشن درخواست زير قلم 372 سڪيشن ايڪٽ تحت داخل ڪئي آهي سڪيشن سرٽيفڪيٽ حاصل ڪرڻ لاءِ جيڪي برابرتي ڇڏي آهي فوتي عبدالله ولد محمد هارون جنهن ۾ اين بي پي ٽنڊو جان محمد برانچ ۾ رکيل رقم تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته2026-08-27 تي وقت 8.30 بجي صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.
ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج MCAC/II ميرپورخاص

ڪورٽ نوٽيس
عدالت ۾ جناب سيڪنڊ سينئر سول جج ڄامشورو
ايگزيڪيوشن درخواست نمبر 08 سال 2025
ايف سي سوٽ نمبر 65 سال 2024
علي شير ولد محمد پنهل رهندڙ اسڪريپ ڪالوني ميرپور ماٿيلو ضلعو گهوٽڪي حال رهندڙ پلاٽ نمبر A-12 الرحيم گارڊن سٽي نزد سيشن ڪورٽ مين روڊ ڄامشورو. پلينٽف بخلاف.: (1) غلام اڪبر ولد وريام معرفت قانوني وارث (اي) مسمات روبينا (بيواهه) (بي) مسمات فرزانه ڌيءُ (سي)اويس علي (بي) وقاص علي (اي) عبدالباسط (ايف) عريبا ڌي مائنر رهندڙ غريب آباد ڪالوني ڪوٽڙي ضلعو ڄامشورو (2) جلال الرحمان ولد عبدالرحمن رند مالڪ الرحمن بلڊرز اينڊ ڊولپرز آفيس ايٽ ريلوي سيمينٽ فيڪٽري نيشنل هائي وي ڪوٽڙي ضلعو ڄامشورو (3) پڳوڻ داس ولد نارومل هندو بلغ آفيس ايٽ سامهون ريلوي سيمينٽ فيڪٽري نيشنل هائي وي ڪوٽڙي ضلعو ڄامشورو.. ڊفينڊنٽس
مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين اپيليڪينٽ توهان جي خلاف ايگزيڪيوشن درخواست داخل ڪئي آهي ايف سي سوٽ 65/2024 علي شير خلاف غلام اڪبر ۽ ٻيا خلاف تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته2026-09-01 تي وقت 8.30 بجي صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.
سيڪنڊ سينئر سول جج ڄامشورو

ڪورٽ نوٽيس
عدالت ۾ جناب فيملي جج ڄامشورو
فيملي سوٽ نمبر سال 2026
مسمات امبر .. پلينٽف بخلاف اعجاز سومرو ولد رمضان رهندڙ ڏاريچ ڪالوني تعلقو ضلعو دادو 03180154805.....ڊفينڊنٽس
مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين پلينٽف توهان جي خلاف مينٽيننس، رڪوري حق مهر ڏاوري آرٽيڪلز (سونا زيور وزن 2 تولا رقم -/860000 روپيا لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 2026-08-29 تي وقت 8.30 بجي صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.
فيملي جج ڄامشورو

ڪورٽ نوٽيس
عدالت ۾ جناب سيڪنڊ ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج ٺٽو
سمري سوٽ نمبر: 04 سال 2026
سڪندر علي ولد موريس ذات بلوچ، رهندڙ ڳوٺ حاجي مريد، غلام الله پرسان، تعلقو ۽ ضلعو ٺٽو. مدعي..بخلاف.: الله وسايو ولد محمد سومار، ذات پرهيري، رهندڙ عيدگاهه روڊ، ٺٽو تعلقو ۽ ضلعو ٺٽو. مدعاعليه. مٿئين نالي واري مدعا عليه کي اطلاع ڏنو وڃي ٿو ته مدعي اوهان خلاف آرڊر XXXVII تحت 80,00,000 روپيا (اسي لک روپيا) جي وصولي ۽ ساليانو 6٪ وياج لاءِ سمري سوٽ داخل ڪيو آهي.تنهن ڪري اوهان کي حڪم ڏنو وڃي ٿو ته 04 سيپٽمبر 2026 ع صبح 8:30 وڳي عدالت ۾ حاضر ٿيو ۽ هن سمن جي تعميل کان 10 ڏينهن اندر پنهنجي حاضري داخل ڪريو، دعويٰ جو مقابلو ڪرڻ لاءِ اجازت دفاع (Leave to Defend) جي درخواست حلف نامي سان گڏ داخل ڪريو. جنهن ۾ پنهنجي مضبوط ۽ حقيقي دفاع جا سبب بيان ڪريو.جيڪڏهن اوهان مقرر وقت اندر حاضر نه ٿيا يا دفاع جي اجازت حاصل نه ڪئي، ته پوءِ مدعي کي اوهان خلاف 80,00,000 رپين، ساليانو 6٪ وياج ۽ عدالتي خرچن سميت ڊگري حاصل ڪرڻ جو حق هوندو.
سيڪنڊ ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج، ٺٽو

گمشده ڪاغذن بابت اطلاع
اسٽيٽ لائيف انشورنس ڪارپوريشن آف پاڪستان ميرپورخاص زون هن عام اطلاع ذريعي آگاهه ڪري ٿي ته پاليسي نمبر6071352796 نالي مسٽر غلام رضا اين آءِ سي نمبر4420495809177 جنهن جو اوريجنل پاليسي جو فائل گم ٿي ويو آهي جنهن جو اهڙو اطلاع پاليسي هولڊر آفيس ۾ ڏنو آهي هن متعلق ڪنهن کي ڪو اعتراض وغيره هجي ته 30 ڏينهن اندر داخل ڪريو صورت ۾ آفيس جي ڪارواهي مڪمل ڪئي ويندي
مينيجرPHS اسٽيٽ لائيف انشورنس ڪارپوريشن آف پاڪستان ميرپورخاص زون

عام اطلاع
جيئن ته درخواستگذار نالي مسمات وقار حسن ولد شفيع محمد مڳڻهار ويٺل ڄاموٽ محلو ستي مٽياري تعلقو مٽياري ضلع مٽياري اسان جي آفيس ۾ درخواست ڏني آهي ته سندس والد شفيع محمد مڳڻهار ولد واليڏنو جيڪو ايگريڪلچرل انجنيئرنگ کاتي ۾حاضر سروس طور نائب قاصد هو ۽ فقہ سني جو مسلمان هو جيڪو تاريخ 2025-08-29 تي فوت ٿي ويو آهي جنهن جي هيٺين جائز وارثن جي نالي وارثي سرٽيفڪيٽ جاري ڪري ڏنو وڃي مرحوم جون ٻه شاديون ٿيون (1) مسمات نيابي مڳڻهار (پهرين گهرواري) بيواهه (2) شهباز پهرين گهرواري مان پٽ (3) نغمي رانجهاڻي (پهرين گهرواري مان ڌي ۽ (4) زينت (پهرين گهرواري مان ڌي (5) زينب پهرين گهر واري مان ڌي (6) ماريه پهرين گهرواري مان ڌي (7) مسمات ارشاد رانجهاڻي (ٻي گهرواري) بيواهه (8) وقار حسن ٻئي گهرواري مان پٽ جنهن جي اهڙي تصديق ٻن شاهدن هر هڪ نالي رفيق احمد ولد فقير محمد ميمڻ ۽ شوڪت علي ولد عاشق حسين ميمڻ جن پڻ اسان جي روبرو ڪئي آهي. جنهنڪري هر خاص و عام کي اطلاع ٿو ڪجي ته جيڪڏهن ڪنهن به شخص کي فوتي جي مٿين جائز وارثن بابت ڪو به اعتراض هجي ته هن اشاعت جي 07 ستن ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض لکت ۾ روبرو هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ پيش ڪري مدي گذري وڃڻ بعد ڪو به اعتراض ٻڌڻ جوڳو نہ رهندو ۽ قانون موجب فوتي جي مٿين جائز وارثن جي نالي وارثي سرٽيفڪيٽ جاري ڪري ڏنو ويندو
مختيارڪار روينيو تعلقو مٽياري

تصحيح
جيئن ته بروز اڱر 23 آگسٽ 2026 جي اشاعت ۾ فيملي جج ڄامشورو (فيملي سوٽ نمبر سال 2026) ۾ غلطي سان پلينٽف جو نالو واحد لکجي ويو آهي جنهن کي درست ڪري مسمات واحدہ لکيو ۽ پڙهيو وڃي. (ادارو)

عام اطلاع
هرعام وخاص کي هن اشتهار ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته اسان وٽ نالي نذيران زال پوڙهل خان ذات عاقلاڻي رهندڙ ديهي عبدالحق پي او بهار خان ميرجت ديهه گاهيڪي تعلقو جهنڊو مري درخواست ڏني آهي ته نالي پوڙهل خان ولد رسول بخش عاقلاڻي تاريخ 2018-09-10 تي فوت ٿي ويو آهي جنهن جي تصديق ٻن شاهدن هرهڪ نالي (1) زاهد حسين ولد نور محمد عاقلاڻي رهندڙ ديهي عبدالحق ديهه گاهيڪي (2) انور علي عاقلاڻي ولد شير محمد عاقلاڻي رهندڙ ديهي عبدالحق ديهه گاهيڪي يو سي ٽنڊو سومرو آفيس ۾ حاضر ٿي اسان جي سامهون بيان ڏنو آهي ته نالي پوڙهل خان ولد رسول بخش عاقلاڻي سندس پويان هيٺيان وارث (1) نذيران بيواهه (2) ظهير عباس (پٽ) (3) اظهر علي پٽ (4) اظهران ڌيءِ ڇڏيا آهن فوتي جا والدين اڳ ۾ ئي فوت ٿي چڪا آهن. تنهنڪري هن اشتهار ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته ڪنهن کي به هن فوتي سرٽيفڪيٽ تي اعتراض هجي ته 07 ڏينهن اندر اسان وٽ اعتراض داخل ڪرائي ۽ مدو گذرڻ ڪانپوءِ ڪو به اعتراض نہ ٻڌو ويندو ۽ درخواستگذار کي فوتي سرٽيفڪيٽ جاري ڪيو ويندو
سيڪريٽري يو سي ٽنڊو سومرو جهنڊو مري

ڪورٽ نوٽيس
سول/ فيملي / گارڊين جج II قاضي احمد
(روبرو جناب امانت علي کوسو)
گارڊين سوٽ نمبر سال 2026
ڪريم بخش چانڊيو ولد محمد حسن چانڊيو، اپليڪينٽ.بخلاف. (1) سومري زال ڪريم بخش چانڊيو (2) محمد حسن ولد ڪريم بخش چانڊيو (3) سميرا ولد ڪريم بخش چانڊيو (4) شازيه ڌيءِ ڪريم بخش چانڊيو (5) نازيه ڌيءِ ڪريم بخش چانڊيو (6) جنرل پبلڪ ايٽ لارج...ريسپونڊنٽس
مٿين ريسپونڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين اپيليڪينٽ توهان جي خلاف گارڊين درخواست زير قلم 7,10,29 گارڊين اينڊ وارڊ ايڪٽ تحت درخواست داخل ڪئي آهي صغير نالي امجد علي عمر 16.5 سال ۽ واجد علي عمر 14 سال جي گارڊين جي مقرري بابت. تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 2026-08-29 تي وقت 8.30 بجي صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو
سول/ فيملي / گارڊين جج II قاضي احمد

بقايا 1 روزاني عبرت
احمد علي پٽ خميسو جاتوي طور ٿي آهي، جڏهن ته زخمين ۾ رفيق جاتوي، نثار جاتوي ۽ عنايت جاتوي شامل آهن.

بقايا 2 روزاني عبرت
ڪميونٽي انويسٽمينٽ فنڊ ۽ انٽرپرائز ڊولپمنٽ فنڊ تحت مستحق ۾ ذاتي ڪاروبار لاءِ بغير وياج جي قرض ڏيڻ واري تقريب کي خطاب ڪندي ڪيو. تقريب ۾ سرسو جي ريجنل ڊائريڪٽر عمير عباس منگي، دسٽرڪٽ مئنيجر عاش ڪلوڙ سميت وڏي انگ ۾ مستحقن شرڪت ڪئي.

بقايا 3 روزاني عبرت
اندر جهيڙو ٿي پيو. جهيڙي دوران 50 ورهين جي عورت عيدان زال محمد حسن ملوڪاڻي مبينا طور فوت ٿي وئي.

بقايا 4 روزاني عبرت
پيڪهواڙ تي قتل جو ڪيس داخل ڪرائي ڇڏيو ۽ مئي پوليس ٽنهين جوابدارن کي گرفتار ڪري ورتو آهي. پوليس ذريعن موجب نازي جي مڙس ڪرشن سندس زال کي قتل ڪرڻ جو اعتراف به ڪري ورتو آهي ۽ وڌيڪ جاچ جاري آهي.

بقايا 5 روزاني عبرت
ڪراچي(پ ر)آغا خان يونيورسٽي جي سينٽر فار انوويشن اِن ميڊيڪل ايجوڪيشن (سي آءِ ايم اي)، ڪراچي کي آمريڪا ۾ قائم انٽرنيشنل ايسوسيئيشن فار هيلٿ پروفيشنز ايجوڪيشن جي پاران اي ايم اي اي اسپائر ٽو ايڪسيلينس ايوارڊ سان نوازيو ويو آهي.

بقايا 6 روزاني عبرت
فرنيچر نہ هجڻ خلاف اسڪول جي معصوم ٻارڙن ۽ ڳوٺاڻن جو گلزار زئور، عبدالله زئور قادر بخش زئور ۽ جبار زئور جي اڳواڻي ۾ ڳوٺ کان ميرپوربٺورو شهر تائين پيادل مارچ ڪري مين بس اسٽاپ تي احتجاجي ڌرڻو هنيو ويو .

بقايا 7 روزاني عبرت
ٽنڊيون وڏيون ريليون ڪڍيون وينديون، جڏهن ته مختلف هنڌن تي 10 محفلِ ميلاد جا اجتماع پڻ منعقد ٿيندا..

بقايا 8 روزاني عبرت
خان مگسي گهرو اٿيڪٽ تان مبينا طور پاڻ مٿان بندوق جو فائر ڪري خودڪشي ڪري ڇڏي، ڳوٺاڻن جي اطلاع تي مقامي سماجي تنظيم همدرد فري ايمبولينس جي ريسڪيو ٽيم پاران واقعي واري هنڌ پهچي لاش ڪٽائي تعلقہ اسپتال سڪرنڊ پهچايو ويو.

بقايا 9 روزاني عبرت
آهي.فوتي نوجوان راڻي پور شگر مل ۾ ويلڊنگ جو ڪم ڪري رهيو هو ته اوچتو اوچائي تان هيٺ ڪري پيو .

بقايا 10 روزاني عبرت
حد قريشي روڊ پراڻي سکر مان پير مراد شاهه ڪالوني جي رهواسي حزب الله ولد عبدالغفور چوهان جي CD70 موٽرسائيڪل نمبرSNE-9367 ، ماڊل 2022، ڳاڙهي رنگ جي، ٻن نامعلوم هٿياربندن ڦر ڪري فرار ٿي ويا. .

بقايا 11 روزاني عبرت
تي ڪم ڪندڙ هارين ڏسي ورتو ۽ وارثن کي اطلاع ڏنو تنهن بعد وارثن ٿڏي تي پهچي ڪري لاش کي گهر ڪڻائي ويا جيئن ئي نوجوان جو لاش گهر پهتو ته ڪهرام مچي ويو

بقايا 12 روزاني عبرت
محمد صادق رشيد سوڳوار ڇڏيا آهن. مرحوم جي وفات تي ايڊووڪيٽ احمد رشيد ۽ سندس پيارن سان ڪيترن ئي ماڻهن ملاقات ڪري فاتحه خواڻي ڪئي ۽ ڏک جو اظهار ڪيو فاتحه خواڻي ڪندڙن ۾ قاضي اشهد عباسي، لال خان جوڻيجو الله بخش ڪنڀر ايڊووڪيٽ عبدالواهاب منشي ۽ ايڊووڪيٽ عرفان بوراڻو سميت ٻيون شخصيتون شامل هيون.

بقايا 13 روزاني عبرت
۽ صحافي برادري پاران گڏيل طور گهوٽڪي پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو مظاهرين اي سيڪشن پوليس خلاف سخت نعريبازي ڪندي آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي سکر ۽ ايس ايس پي گهوٽڪي کان معاملي جو نوٽيس وٺڻ ۽ صحافي جو نالو ڪيس مان خارج ڪرڻ جو مطالبو ڪيو. احتجاج دوران اڳواڻن راڻو نديم، راڻو مشاهد، تاج ٽانوري، ايڊووڪيٽ راڻا ساجد، راڻو زاهد حسين، راڻو وقاص فيضان سليم ۽ ٻين ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته گهوٽڪي اي سيڪشن پوليس شهر ۾ امن امان قائم ڪرڻ بدران مبينا طور چوري، ڦر ۽ قتل جي واقعن ۾ اصل جوابدارن کي گرفتار ڪرڻ ۾ ناڪام رهي آهي، جڏهن ته پنهنجي نااهلي لڪائڻ لاءِ معزز شهرين ۽ ڪاروباري ماڻهن تي ڪوڙا ڪيس ۽ من گهڙت ڪارروايون ڪيون پيون وڃن. هنن چيو ته صحافي راڻو صداقت جي ڀاءُ راڻو فرمان راڄپوت کي اڳ ئي چوري جي الزام ۾ گرفتار ڪري چالان ڪيو ويو پر ان معاملي خلاف آواز اٿارڻ تي مبينا طور صحافي کي خاموش ڪرائڻ لاءِ 20 ڏينهن بعد ساڳئي ڪيس ۾ سندس نالو نامعلوم جوابدارن ۾ شامل ڪيو ويو ۽ گرفتاري لاءِ سندس گهر تي پوليس چڙهائي ڪئي وئي. اڳواڻن چيو ته صحافي خلاف اهڙي مبينا انتقامي ڪارروائي ڪنهن به صورت ۾ برداشت نہ ڪئي ويندي. هنن آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي سکر ۽ ايس ايس پي گهوٽڪي کان مطالبو ڪيو ته معاملي جي شفاف جاچ ڪرائي صحافي راڻو صداقت جو نالو ڪيس مان خارج ڪيو وڃي ۽ ذميوارن خلاف ڪارروائي ڪئي وڃي. هنن اعلان ڪيو ته جيڪڏهن ٻن ڏينهن اندر صحافي جو نالو ڪيس مان خارج نہ ڪيو ويو ته خميس 27 آگسٽ تي ايس ايس پي گهوٽڪي جي آفيس آڏو ڌرڻو هنيو ويندو، جنهن ۾ صحافي برادري سان گڏ سول سوسائٽي، وڪيل برادري ۽ راڄپوت برادري جا ماڻهو وڏي انگ ۾ شرڪت ڪندا. اڳواڻن چيو ته انصاف ملڻ تائين احتجاج جاري رکيو ويندو.

بقايا 14 روزاني عبرت
جاري آهي. ذريعن موجب يوسي چيئرمين چنا پاران گڏيل سرٽيفڪيٽ لاءِ درخواست ڏني وئي آهي، جڏهن ته آراضي يوسي کي مهندي روٽ پرمٽ لاءِ پڻ درخواست پهچي چڪي آهي. ذريعن موجب اي سي سيوهڻ جي ليٽر تي ڊي آءِ بي انچارج کي مهندي جي سلسلي ۾ آراضي کان پيادل اينڊ سوين عورتن ۽ مردن لاءِ سيڪيورٽي فراهم ڪرڻ بابت سيوهڻ انتظاميا کي ضروري هدايتون جاري ڪرڻ لاءِ چيو ويندو. ميلي جي سرپرست ۽ مهندي بردار خادم حسين ڇجڙو موجب مهندي جي رسم مقرر طريقي سان ادا ڪرڻ بعد ڇڇ واپس رواني ٿيندي، جڏهن ته مخصوص روٽ تي مهندي جي آمد ۽ واپسي جا انتظام ڪيا ويندا. ان موقعي تي لنگر ۽ نياز پڻ ورهائڻ جو انتظام ڪيو ويندو. خادم حسين ڇجڙو چيو ته مهندي حال ڪي شريسندن پاران داهڻ واري معاملي بابت صورتحال 14 ربيع الاول کانپوءِ جلد حل ٿيڻ جي اميد آهي. هن چيو ته تيسين مهندي جي رسم روايتي طريقي سان ادا ڪئي ويندي ۽ ڇڇ رسم مڪمل ڪرڻ بعد واپس رواني ٿينديون.

سنڌ جي وحدت ۽ سالميت بابت اڳواڻن سخت موقف اختيار ڪندي سنڌ کي ورهائڻ جي ڪنهن به تجويز کي رد ڪري ڇڏيو. ڪانفرنس ۾ جمعيت علماءِ اسلام سنڌ جي امير حضرت مولانا عبدالقيوم هاليجوي، مولانا اسدالله ڪهڙو صوبائي ناظم مولانا محمد اسحاق لغاري، ضلع گهوٽڪي جي امير حافظ سراج احمد چنڊ، ناظم عمومي مولانا عبدالغفار چاچڙ مولانا تنوير احمد خشڪ، مولانا فضل الرحمان گبول، مولانا محمد شريف گڏاڻي، تعلقي امير حبيب الله خان گبول، ناظم عمومي جميل احمد مهر، نعت خوان گلزار احمد چنڊ، حاجي عبدالواحد جتوئي، شير علي اچڙ ۽ ٻين شرڪت ڪئي. ڪانفرنس کي خطاب ڪندي جي يو آءِ اڳواڻ مولانا اسدالله ڪهڙو چيو ته سنڌ جي وحدت تي ڪنهن به قسم جو وار برداشت نہ ڪيو ويندو. هن چيو ته "اسين ست ڪروڙ سنڌي سنڌ جا چوڪيدار آهيون ۽ سنڌ کي ڪنهن به صورت ۾ ورهائڻ نہ ڏينداسين." سندس چوڻ هو ته جيڪڏهن ملڪ ۾ نوان صوبا ناهڻا آهن ته پنجاب ۾ نوان صوبا ناهيا وڃن، سنڌ کي ورهائڻ جي ڳالهه ڇو ڪئي وڃي؟ مولانا اسدالله ڪهڙو چيو ته سنڌ جي وحدت ۽ سالميت سنڌين لاءِ ريڊ لائن آهي ۽ سنڌي عوام پنهنجي ڌرتيءَ جي وحدت جي حفاظت لاءِ متحد آهي. هن چيو ته اڳ "سنڌ ڪسيندي ته پادر ڪاٽيندي" جو نعرو هنيو ويو هو هاڻي "سنڌ ورهائيندي ته پادر ڪاٽيندي" جو نعرو آهي.ڪانفرنس کي خطاب ڪندڙ ٻين عالمن ۽ اڳواڻن حضور اڪرم حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ جي پاڪ سيرت، زندگي ۽ تعليمات تي تفصيلي روشني وڌي. عالمن مسلمانن تي زور ڏنو ته هو نبي ڪريم ﷺ جي تعليمات کي پنهنجي زندگيءَ جو حصو بڻائين ۽ محبت، اخوت، رواداري ۽ اسلامي اصولن تي عمل ڪن. ڪانفرنس ۾ جي يو آءِ جي ڪارڪنن سان گڏ خانپورمهر شهر ۽ ڀرپاسي جي مختلف علائقن مان ماڻهن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. ان موقعي تي حاجي سيف الله مهر پاران ڪانفرنس ۾ شرڪت ڪندڙ سمورن مهمانن، عالمن ۽ عوام جو شڪريو ادا ڪيو ويو.

بقايا 15 روزاني عبرت
ٽنڊوالهيار پهچي فوتي نوجوان جو ضروري ڪارروائي ۽ پوسٽ مارٽم بعد لاش وارثن حوالي ڪيو. لاش ڳوٺ پهچڻ تي گهر ۾ ڪهرام مچي ويو ۽ علائقي ۾ سوڳ واري صورتحال پيدا ٿي وئي. فوتي نوجوان جي جنازي نماز ۽ تدفين ۾ مڱريا برادري سميت مختلف برادرين جي ماڻهن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. ايس ايچ او عمرسائڊ رياض سومرو موجب واقعي جي جاچ جاري آهي، جڏهن ته پوسٽ مارٽم رپورٽ اچڻ ڪانپوءِ ئي واضح ٿي سگهندو ته واقعو قتل آهي يا اتفاقي طور پيش آيو.

بقايا 16 روزاني عبرت
پهچي لاش تعلقہ اسپتال سڪرنڊ پهچايو جتي ضروري ڪاغذي ڪارروائي بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويو هوڏانهن لاش تعلقہ اسپتال سڪرنڊ کان ڳوٺ سائين بخش چانڊيو پهچايو ويو جڏهن ته لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو

بقايا 17 روزاني عبرت
چوڪ، گهنٽا گهر تي ممتاز عالم دين، جانشين مفتي اعظم، استاد العلماء حضرت علامہ مولانا مفتي محمد ابراهيم قادري جي صدارت هيٺ منعقد ٿي. ڪانفرنس ۾ ٻين مهمانن سميت سکر انتظاميا جي فوڪل پرسن سمندر خان پٺاڻ ايس ڊي او سيپڪو مشتاق قريشي، جي يو پي جي صوبائي اڳواڻ مجاهد اهل سنت، تنظيمات اهل سنت ضلع سکر جي چيئرمين مشرف محمود قادري، حافظ محبوب علي سهتو ڊي آءِ بي انچارج سکر سعيد احمد قاضي، يو سي وائيس چيئرمين چوڌري اظهر صاحبزاده حامد محمود فيضي، مولانا غياث الدين قادري، مولانا شهزاد قادري، مولانا عثمان فيضي، مولانا نور احمد قاسمي، مولانا الله وسايو ائيڙ مولانا نعمان خان قادري، پير عطا الرحمان خان، مولانا عبدالرئوف اجڙي، مولانا اسجد نعمان حنفي، ڊاڪٽر انيس الرحمان خان، مولانا رضوان خان قادري، مولانا افضل الحسيني، مولانا ساجد الرحمان، مولانا عبدالوالي قديري، مولانا افتخار عقيل احمد قادري، سراج الدين انصاري سميت معزز شهرين ۽ عاشقان رسول وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. پروقار محفل دوران صوبائي وزير بلديات سيد ناصر حسين شاهه پاران شرڪاءِ محفل ۾ ٻن عمره ٽڪيٽن بمع پيڪيج جي قرعہ اندازي پڻ ڪئي وئي. ڪانفرنس کي خطاب ڪندي ممتاز عالم دين مفتي محمد ابراهيم قادري چيو ته جيڪڏهن اسان حضرت محمد ﷺ جي طرز حيات کي پنهنجي زندگي جو حصو بڻايون ته پنهنجي سمورن مسئلن مان ڇوٽڪارو حاصل ڪري سگهون ٿا. حضور اڪرم ﷺ امن ۽ محبت جا داعي هئا، جڏهن ته سندن مبارڪ زندگي زندگي جي هر شعبي لاءِ مشعل راهه آهي. هن چيو ته آقا ﷺ دو جهان، رحمت العالمين ﷺ جي ولادت باسعادت جون خوشيون ملهائڻ ايمان جي علامت آهي. حضور ﷺ جيڪو درس ڏنو آهي، ان تي عمل ڪندي واپاري پنهنجي ڪاروبار کي ترقي جي راهن تي گامزن ڪري سگهن ٿا. والدين پنهنجي ٻارن کي قرآن ۽ سنت جي تعليمات سان روشناس ڪرائين. تقريب دوران ساليانی نعت خواڻي مقابلي ۾ پهريون، ٻيو ۽ ٽيون نمبر حاصل ڪندڙ نعت خوانن ۾ انعام ورهايا ويا، جڏهن ته ميڊيا نمائندن، ڪيمرا مينن ۽ فوٽوگرافرن سميت محفل ۾ شريڪ ماڻهن ۾ تحفا پڻ ورهايا ويا. آخر ۾ ملڪ جي سلامتي، خوشحالي ۽ امت مسلمہ کي درپيش مسئلن ۽ مشڪلاتن جي حل لاءِ خصوصي دعا ڪئي وئي.

بقايا 18 روزاني عبرت
موقعي تي اسڪول جي شاگردن بارگاهه رسالت ۾ عقيدت ۽ احترام سان نعتون پيش ڪيون.

بقايا 19 روزاني عبرت
آهي جنهن سبب تعليم متاثر ٿي رهي آهي اسڪول ۾ استاد مقرر ڪيو وڃي جيئن اسان تعليم پرائي سگهون ۽ اهو اسان جو حق آهي ۽ اسان جي اسڪول کي جڙندي چاليهه سال گذري ويا آهن اسان کي بلڊنگ به نہ ملي سگهي آهي بلڊنگ به ڏني وڃي ته جيئن گرمي سردي ۾ پريشاني مان نڪري تعليم حاصل ڪري سگهون. هن

بقايا 20 روزاني عبرت
تي آجياڻو ڏنو ويو ان موقعي تي ايڊووڪيٽ عبدالرزاق درس ڳالهائيندي چيو ته وڪيل دوستن مٿس اعتماد ڪندي کيس حيدرآباد بار جو جنرل سيڪريٽري چونڊيو آهي، هو ان اعتماد تي پورو لهڻ لاءِ ڀرپور ڪوشش ڪندو. وڪيلن جا مسئلا ترجيحي بنيادن تي حل ڪرڻ سان گڏ بار ۾ لائبريري سميت ٻين ضروري سهولتن جي فراهمي لاءِ پڻ قدم کنيا ويندا...

بقايا 21 روزاني عبرت
ڪرائڻ لاءِ شهرين تي زور ڏئي رهي آهي. شهرين ۽ واپارين واضح ڪيو ته گرفتار ٿيل جوابدارن جو ڪليم الله ميمڻ سان ٿيل ڦر واري وارادات سان ڪو به واسطو ناهي. ٻئي طرف پوليس جو موقف آهي ته جن جوابدارن کي گرفتار ڪيو ويو آهي، انهن خلاف شهري اڳي ڪيس داخل ڪرائيندا، جڏهن ته شهرين جو چوڻ آهي ته گرفتار جوابدار ٻي وارادات ۾ ملوث آهن ۽ ڪليم الله ميمڻ سان ٿيل ڦر جو ڪيس الڳ داخل ٿيڻ گهرجي. شهرين ۽ واپارين پوليس جي اهڙي موقف خلاف عدالت سگهوري سان رجوع ڪرڻ جو فيصلو ڪندي چيو ته جيڪڏهن پوليس اصل جوابدار گرفتار ڪري ڪليم الله ميمڻ واري واقعي جو ڪيس اڳتي نہ وڌايو ته عدالت سان رابطو ڪيو ويندو. گڏجاڻي ۾ عامل مهر سيد تسيم شاهه. سيف الله ميمڻ، نثار علي ميمڻ، ديدار پٺو لطف الله ميمڻ، حبيب الله ميمڻ، نظير حسين ميمڻ، مختيار علي ميمڻ ۽ ٻين شهرين، واپارين ۽ سياسي سماجي اڳواڻن شرڪت ڪئي.

پاڪستان ايئرپورٽس اٿارٽي
PAA
پروڪيورمينٽ نوٽيس | ڪمن جي پروڪيورمينٽ
اسڪردو انٽرنيشنل ايئرپورٽ، اسڪردو تي نئين ايئر ٽريفڪ ڪنٽرول ٽاور (ATCT)، فائر اسٽيشن ۽ لاڳاپيل سهولتن جي تعمير
تصحيح نمبر 1
مٿي ڄاڻايل عنوان تحت 30 جولاءِ 2026 تي قومي اخبارن، PAA، EPADS V2.0 ۽ PPRA جي ويب سائيٽن تي شائع ٿيل آڇن جي دعوت جي حوالي سان، ڄاڻايل ڪنسلٽنسي سروسز جي دعوت نامي جي سيريل نمبر 4 کي هيٺين سيريل نمبر 4 سان تبديل ڪيو ويندو:
4۔ اي۔آڇون۔اي۔واڪ دستاويزن ۾ ڏنل هدايتن موجب تيار ڪري EPADS v2.0 ذريعي جمع ڪرائڻ لازمي آهي، جنهن جي آخري تاريخ خميس، 17 سيپٽمبر 2026 صبح 11:00 وڳي تائين آهي. تجويزون ساڳئي ڏينهن خميس، 17 سيپٽمبر 2026 صبح 11:30 وڳي کوليون وينديون. دستي طور جمع ڪرايل آڇون قابل قبول نہ هونديون.
وڌيڪ تفصيلن لاءِ 0 جولاءِ 2026 تي شائع ٿيل واڪ دستاويز جي تصحيح نمبر 1 جي حوالي سان EPADS V2.0 ملاحظ ڪريو
ڊائريڪٽر (P&D)، پلاننگ اينڊ ڊيولپمينٽ ڊائريڪٽوريٽ،
پاڪستان ايئرپورٽس اٿارٽي ٽرمينل-1، جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ، ڪراچي.
فون: 99242773 (21-92+) ايڪسٽينشن: 2081 فيڪس: 99242683 (21-92+)
اي ميل: director.pdev@paa.gov.pk / contmgntbranch@gmail.com
www.paa.gov.pk
PID K-652/26

حيدرآباد اليڪٽرڪ سپلاءِ ڪمپني
HESCO
اِي- آڇون گهربل آهن
حيسڪو (HESCO) پي پي آر اي (PPRA) قانون جي دفعات جي مطابق قومي مسابقتي آڇ (NCB) جي تحت هڪ مرحلي تي هڪ لفافي اِي۔آڇ جي طريقيڪار کي استعمال ڪندي ٺيڪيدارن کان هيٺ ڏنل ڪمن جي لاءِ اِي۔آڇون (E-Bids) جي دعوت ڏئي ٿو.

Tender No	Name of work	Bid Security	Bid closing date & time	Bid opening date & time
Tender 2026-27 XEN/Civil-01	Construction of Operation Sub Division Memon at Old Power House HESCO Hyderabad	4,062,272.00	15.09.2026 10:30 AM	15.09.2026 11:00 AM
Tender 2026-27 XEN/Civil-02	Construction of New Office Building Operation Sub Division Kohsar & Allama Iqbal (Ground + First Floor) at Kohsar Grid Station	4,183,828.00	15.09.2026 11:00 AM	15.09.2026 11:30 AM
Tender 2026-27 XEN/Civil-03	Construction of G.I Vehicle Parking Shade (04 Nos Vehicles) at Operation Sub Division at Thatta	138,233.00	15.09.2026 11:30 AM	15.09.2026 12:00 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-04	Construction of G.I Vehicle Parking Shade (04 Nos Vehicles) at 132Kv Grid Station Gulshan-E-Shahbaz	135,504.00	15.09.2026 12:00 PM	15.09.2026 12:30 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-05	Construction of G.I Vehicle Parking Shade (04 Nos Vehicles) Daulatpur	140,953.00	15.09.2026 12:30 PM	15.09.2026 01:00 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-06	Construction of G.I Vehicle Parking Shade (04 Nos Vehicles) at Operation Sub Division Qazi Ahmed	140,953.00	15.09.2026 01:00 PM	15.09.2026 01:30 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-07	Construction of G.I Vehicle Parking Shade (04 Nos Vehicles) at SDO Office Sanghar	137,480.00	15.09.2026 01:30 PM	15.09.2026 02:00 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-08	Construction of G.I Vehicle Parking Shade (04 Nos Vehicles) at Operation Sub Division Makli	138,233.00	15.09.2026 02:00 PM	15.09.2026 02:30 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-09	Construction of G.I Vehicle Parking Shade (04 Nos Vehicles) at Operation Sub Division Sakrand	140,953.00	15.09.2026 02:30 PM	15.09.2026 03:00 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-10	Construction of G.I Vehicle Parking Shade (04 Nos Vehicles) at S.E Operation Society Nawabshah	140,953.00	15.09.2026 03:00 PM	15.09.2026 03:30 PM
Tender 2025-26 XEN/Civil-11	Construction of Security Guard Room at 132Kv Grid Staion Sakrand HESCO	170,732.00	15.09.2026 03:30 PM	15.09.2026 04:00 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-12	Construction of Security Guard Room at Regional Store HESCO Nawabshah	170,732.00	15.09.2026 04:00 PM	15.09.2026 04:30 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-13	Construction of Security Guard Room at 132Kv Grid Station Daur HESCO	170,732.00	16.09.2026 10:30 AM	16.09.2026 11:00 AM
Tender 2026-27 XEN/Civil-14	Construction of Security Guard Room at 132Kv Grid Station Golarchi HESCO	185,740.00	16.09.2026 11:00 AM	16.09.2026 11:30 AM
Tender 2026-27 XEN/Civil-15	Construction of Security Guard Room at 132Kv Grid Station Gulshan-e-Shahbaz HESCO	191,146.00	16.09.2026 11:30 AM	16.09.2026 12:00 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-16	Construction of Security Guard Room at 132Kv Grid Station HESCO Bhan Saeedabad	190,973.00	16.09.2026 12:00 PM	16.09.2026 12:30 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-17	Construction of Security Guard Room at 132Kv Grid Station New Matli HESCO	184,961.00	16.09.2026 12:30 PM	16.09.2026 01:00 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-18	Construction of Security Guard Room at 132Kv Grid Station Sanghar HESCO	184,961.00	16.09.2026 01:00 PM	16.09.2026 01:30 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-19	Construction of Security Guard Room at 132Kv Grid Station Shahdadpur HESCO	184,961.00	16.09.2026 01:30 PM	16.09.2026 02:00 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-20	Stacking of Gunny Sand Bags at around the Switchyard, Fence Walls For Temporary Protection From Heavy Rain Due to Monsoon at 132Kv Grid Station Daur	28,898.00	16.09.2026 02:00 PM	16.09.2026 02:30 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-21	Repair & Maintenance of Existing Damaged Metaled Road 50mm, Carpeting, Rehabilitation of Existing Water Supply Pump, Earth Filling of Existing Depressed Ground and Existing Boundary Wall at 132Kv Grid Station Latifabad Colony Hyderabad	1,753,440.00	16.09.2026 02:30 PM	16.09.2026 03:00 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-22	Repair & Maintenance / Reconstruction of Broken &Tilted Boundary Wall at 132Kv Grid Station Shalmani HESCO	1,257,364.00	16.09.2026 03:00 PM	16.09.2026 03:30 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-23	Repair & Maintenance Of Existing Damaged Metaled Road 50mm, Dismantling of RCC Roof of Over Head Tank of Qasimabad Mosque & Security Guard Room / I/C Renovation Bath Accessories, Wood Work, Distempering, Oil Paint, Water Supply and Sewerage System at 132Kv Grid Station Colony Qasimabad Hyderabad	1,235,502.72	16.09.2026 03:30 PM	16.09.2026 04:00 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-24	Replacement of damaged roof slab & M&R of jacketing of equipment foundation, construction of cable trench, Rcc trench covers, supply & spreading of gravel / crushed stone at 132Kv Grid Station HESCO Daulatpur	1,018,305.00	16.09.2026 04:00 PM	16.09.2026 04:30 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-25	Repair & Maintenance & Reconstruction of fallen boundary wall panels &Construction of ramp at Main gate at 132kv grid station Thatta	769,135.00	17.09.2026 10:30 AM	16.09.2026 11:00 AM
Tender 2026-27 XEN/Civil-26	Repair & Maintenance of Control House Building, guard room including, switch yard, trenches, trench covers, water, spreading of gravel & plaster of foundation etc at 132kv Grid Station Khanote	600,937.00	17.09.2026 11:00 AM	17.09.2026 11:30 AM
Tender 2026-27 XEN/Civil-27	Repair & Maintenance of XEN / RO office i/c replacement of roof, reconstruction of overhead tank, marble on roof, false ceiling & wall paneling SDO office room water supply system, providing and fixing of barbed wire (7 rows), razor barbed wire on outer side of main boundary for security purpose at Operation Sub Division Sehwan HESCO	485,210.00	17.09.2026 11:30 AM	17.09.2026 12:00 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-28	Maintenance & Repair / Rehabilitation work of XEN SS&T division office at 132kv grid station society HESCO Nawabshah	390,079.00	17.09.2026 12:00 PM	17.09.2026 12:30 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-29	Repair & Maintenance / Rehabilitation of flooring of flat brick laying with sand filling, earth filling and re-handling of earth work, i/c barbed wire for fencing at G.I parking shade area at Power Wing colony HESCO Kotri road Hussainabad Hyderabad	350,347.00	17.09.2026 12:30 PM	17.09.2026 01:00 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-30	Maintenance & Repair / Rehabilitation work of XEN Sub Division SS&T office at 132kv Grid Station Society HESCO Nawabshah	324,138.00	17.09.2026 01:00 PM	17.09.2026 01:30 PM
Tender 2026-27 XEN/Civil-31	Repair & Maintenance &Reconstruction of fallen boundary wall panels at 66kv grid station Tando Bagho	299,849.00	17.09.2026 01:30 PM	17.09.2026 02:00 PM

1. اهليت (Eligibility):
اي۔ آڇن (E-Bids) لاءِ اهي سڀ واڪ ڏيندڙ اهل آهن جيڪي هيٺ ڏنل شرطن تي پورو لهن ٿا:
الف) پي پي آر اي (PPRA) سان رجسٽريشن بشمول اي پي اي ڊي ايس (EPADS) جو استعمال. ۽ پاڪستان انجنيئرنگ ڪائونسل (PEC) جي مالياتي ڪيٽيگريز ۽ ڪوڊز جي مطابق سال 27-2026 لاءِ تجديد شده (با معياد) رجسٽريشن جيڪا هر ڪم لاءِ مخصوص آهي. واڪ ڏيندڙ لاءِ پاڪستان انجنيئرنگ ڪائونسل (PEC) جي گهربل رجسٽريشن ڪيٽيگري ۽ ڪوڊز جي مطابق تعميرات جي شعبي ۾ ٽن (03) سالا تجربي جو مظاهرو ڪرڻ لازمي آهي.
ب) هڪ آڇ ڏيندڙ/ جي وي (جوائنٽ وينچر) جو هڪ قدرتي شخص (انفرادي)، نجي ادارو، يا سرڪاري مالياتي ادارو هجڻ ضروري آهي جيڪو فعال ٽيڪس ڏيندڙن جي فهرست (Active Taxpayer List) ۾ شامل هجي ۽ فيڊرل بورڊ آف روينيو (FBR) ۽ سنڌ روينيو بورڊ (SRB) سان رجسٽرڊ هجي.
ج) واڪ ڏيندڙ وٽ پي اي سي (PEC) کان مخصوص ڪوڊ هجڻ لازمي آهن (سول انجنيئرنگ ورڪس براءِ واٽر سپلاءِ ۽ ڊرينيج ورڪس لاءِ CE-10، روڊ ورڪس لاءِ CE-09 ۽ CE-01.
2. شرط ۽ ضابطا (Terms & Conditions):
1. قومي مسابقتي آڇ (NCB) جو انعقاد هڪ مرحلي تي هڪ لفافي (Single Stage Single Envelope) بولي ۽ جي طريقيڪار مطابق ڪيو ويندو.
الف) تفصيلي هدايتون/شرط ۽ ضابطا ۽ ٽيڪنيڪي تصريحات تي ٻڌل واڪ دستاويزات جو مڪمل سيٽ رجسٽرڊ آڇ ڏيندڙن لاءِ (https://epads.gov.pk) (2.0) EPADS تي دستياب آهي.
ب) سڀ اي۔آڇن سان گڏ واڪ دستاويز ۾ ڄاڻايل رقم جي برابر 'بڊ سيڪيورٽي' (Bid Security) جي شڪل ۾ سي ڊي آر (CDR) لڳل هئڻ گهرجي. جيڪا ايگزيڪيوٽو انجنيئر سول ورڪس ڊويزن حيسڪو حيدرآباد جي حق ۾ هجي. صرف سي ڊي آر (CDR) ئي قبول ڪئي ويندي. پاڪستان جي ڪنهن به شيڊولڊ بئنڪ مان جاري ڪيل سي ڊي آر تي فارم جو نالو لکيل هجڻ لازمي آهي. ۽ اهي آڇ جو مدو ختم ٿيڻ جي تاريخ کان پوءِ وڌيڪ 28 ڏينهن لاءِ ڪارآمد هجڻ چاهي. آڇ ڏيندڙ اي پيڊس (EPADS) تي آڇ جي ضمانت جي اسڪين ٿيل ڪاپي اپلوڊ ڪندا ۽ اصل آڇ جي ضمانت اي۔آڇ جي جمع ڪرايل وقت جي آخري وقت کان پهرين حاصل ڪندڙ اداري (Procuring Agency) وٽ جمع ڪرائڻ لازمي هوندي. ٻي صورت ۾ اي۔آڇ رد ڪئي ويندي.
ج) واڪ ڏيندڙ لاءِ ٽيڪنيڪي ۽ غير ٽيڪنيڪي عملي (اسٽاف) جي فهرست جمع ڪرائڻ لازمي آهي.
د) واڪ ڏيندڙ لاءِ مشينري جي تفصيلات جمع ڪرائڻ لازمي آهي.
ه) واڪ ڏيندڙ ۽ گهٽ ۾ گهٽ 3 اهڙي نوعيت جا ڪم ڪاميابيءَ سان مڪمل ڪيا هجن.
و) واڪ ڏيندڙ کي ان جو حلف نامو/ ڊيڪليريشن جمع ڪرائڻو پوندو ته اهو ايس آر بي (SRB) جو ڊفالٽر (Defaulter) ناهي.
ز) سڀني خواهشمند واڪ ڏيندڙن کي هدايت ڪئي وڃي ٿي ته اهي اي۔پاڪ اڪيوزيشن اينڊ ڊسپوزل سسٽم (E-PADS) پورٽل آن لائن (http://www.eprocure.gov.pk) جي ذريعي پي پي آر اي (PPRA) جي قانون ۾ وضع ڪيل طريقيڪار مطابق مقرره تاريخ ۽ وقت تي درخواست ڏين.
ح) ڪامياب واڪ ڏيندڙ کي پاڪستان جي ڪنهن به شيڊولڊ بئنڪ مان سي ڊي آر (CDR) يا بئنڪ گارنٽي جي شڪل ۾ معاهدي جي ڪل قيمت جو 10 سيڪڙو بطور ڪارڪردگي جي ضمانت (Performance Security) جمع ڪرائڻو پوندو.
ط) حيسڪو (HESCO) پي پي آر اي رولز 2004 جي ڪلاز 1(33) جي مطابق سڀني اي۔آڇ کي رد ڪرڻ جو حق محفوظ رکي ٿي.
ي) اهي اشتهار پي پي آر اي جي ويب سائيٽ www.ppra.org.pk ۽ حيسڪو جي ويب سائيٽ www.hesco.gov.pk تي به دستياب آهي.
(نوٽ): پي پي آر اي رولز 2004 جي رول 48 تحت جوڙيل جي آر سي (Grievance Redressal Committee) کي نوٽيفڪيشن (https://epads.gov.pk) (2.0) EPADS تي دستياب آهي. فون: 0337-2192756
اي ميل: xenhescocivil@gmail.com پتو: ايڪس اي اين (XEN) سول ورڪس ڊويزن حيسڪو حيدرآباد. فليٽ نمبر: C-7، واپڊا ڪالوني، حيسڪو حسين آباد، حيدرآباد.
PID(H) 50/2026
(ظفر علي سومرو) ايگزيڪيوٽو انجنيئر سول ڪمن متعلق شعبو/ ڊويزن حيسڪو، حيدرآباد

ميهڙ پرسان جانوري برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، فائرنگ، هڪ ڄڻو قتل، 3 زخمي

ڳوٺ ٻچي جاگير ۾ پراڻي تڪرار تان هٿياربندن فائرنگ ڪري احمد علي جانوري کي قتل ڪري ڇڏيو

گولين لڳڻ سبب رفيق جانوري، نثار جانوري ۽ عنايت جانوري زخمي ٿي پيا، زخمين کي اسپتال منتقل ڪيو ويو

ٻنهي ڌرين جي مورچابندي، علائقي ۾ ڇڪتاڻ ۽ وڌيڪ خونريزي جو خدشو، پوليس گشت وڌايو ويو

ميهڙ (ن ع) ميهڙ پرسان ٻي سيڪشن ٿاڻي جي حد ڳوٺ ٻچي جاگير ۾ جانوري برادري جي ٻن ڌرين وچ ۾ پراڻي تڪرار تان جهيڙو ٿي پيو جنهن دوران ڌرين پاران مبينا فائرنگ ڪئي وئي فائرنگ جي نتيجي ۾ هڪ ڄڻو گولين لڳڻ سبب فوت جڏهن ته 3 ڄڻا زخمي ٿي پيا، واقعي ڪانپوءِ علائقي ۾ سخت ڇڪتاڻ پکڙجي وئي فائرنگ ۾ فوت ٿيل جي سڃاڻپ
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

گهوٽڪي: سنڌ حڪومت جو ترجمان سڪديو اسرداس هيمناڻي غربت گهٽائڻ واري پروگرام تحت عورتن ۽ مردن کي قرضن جا چيڪ ۽ سولر سسٽم فراهم ڪيو پيو وڃي

مورو ويجهو شريسند ڳوٺاڻي جي فصل وڍي ويا، متاثر پاران انصاف جو مطالبو

مورو (ن ع) مورو پرسان نوان جتوئي ٿاڻي جي حد ۾ گذريل رات نامعلوم شريسند چورن ڳوٺ گنهور خان عالماڻي جي رهواسي آبادگار اظهر علي عالماڻي جي زمين ۾ پوکيل روئڻن جي فصل کي ڇڏيس پورهيت هاري محبوب علي ڪوريجو جا مٽي تي هٽ انصاف جو مطالبو ڪندي جوابدارن کي فوري گرفتار ڪرڻ جو مطالبو ڪيو آهي

ڄام نوازعلي ويجهو ملوڪاڻي برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙي دوران پيرسن قتل

ڳوٺ ملوڪ ملوڪاڻيءَ واسي ڌرين ۾ هلندڙ زرعي زمين جي تڪرار تان گهر اندر جهيڙو ٿي پيو

جهيڙي دوران تشدد سبب پيرسن عورت عيدان زخمي ۽ سندس مڙس حسن کي دل جو دورو پئجي ويو

ٻنهي کي اسپتال منتقل ڪيو ويو جتي عورت زخمن جا سور نه سهندي دم ڏئي حوالي ڪيو پيرسن کي حيدرآباد ريفر ڪيو ويو

ٽنڊو آدم /ڄام نوازعلي(نمائندن وٽان) ٽنڊي آدم جي تعلقي ٿاڻي جي چيڪ پوسٽ باگو واداڻي جي حد ڳوٺ ملوڪ ملوڪاڻيءَ ۾ ملوڪاڻي برادري جي ٻن ڌرين ۾ هلندڙ زرعي زمين جي تڪرار تان گهر
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي: 12 ورهين جو نينگر نشو نه ملڻ سبب منٿون ڪري رهيو آهي

سڪرنڊ ويجهو گهوڙا اٿيڻ تان نوجوان پاڻ مٿان فائر ڪري خودڪشي ڪري ڇڏي

ڳوٺ محمد خان مگسي ۾ 17 ورهين جي مهراڻ علي مگسي انتهائي قدم کنيو

اطلاع تي پوليس پهچي نوجوان جو لاش ڪڍائي ضروري ڪارروائي بعد وارثن حوالي ڪيو

سڪرنڊ (ن ع) سڪرنڊ کان 8 ڪلوميٽر پري ڳوٺ محمد خان مگسي ۾ 17 سالن جي نوجوان شاگرد مهراڻ علي ولد محمد
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

راضيديرو پرسان سولر مان ڪرنٽ لڳڻ سبب ڳوٺاڻو فوت، گهر ۾ ڪهرام

ڳوٺ امداد مرڪنڊ واسي 32 ورهين جي نويد کي زمين تي لڳل سولر پليٽن مان ڪرنٽ لڳو

راضيديرو(ن ع) راضيديرو پرسان ڳوٺ امداد مرڪنڊ جو رهواسي 32 سالن جو نوجوان نويد احمد پٽ وزير علي مرڪنڊ زمين تي ڪم ڪري رهيو هيو محمد واهڻ پرسان ته زمين تي لڳل سولر واري پاڻيءَ جي بور سولر سسٽم مان اوچتو ڪرنٽ لڳڻ سبب ڦٿڪي تي فوت ٿي ويو بروقت پرياسي جي زمينن
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

پراڻي سکر مان هٿيارٻند شهري جي موٽرسائيڪل ۽ سامان ڦري ويا

سکر(بيورو رپورٽ) ايس ايس پي سکر اظهر مغل جي سکر مان بدلي ڪانپوءِ ٿئين ايس ايس پي سکر جي مقرري کان اڳ ئي نامعلوم چور سرگرم ٿي ويا آهن گذريل ڏينهن سکر جي سي سيڪشن ٿاڻي جي
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

راڻي پور شگر مل ۾ ويلڊنگ دوران نوجوان اوچائي تان ڪري فوت

پورهيت الهڏتو عرف بلاول چاڪراڻي ڪم دوران ڪري سخت زخمي ٿي پيو

راڻي پور(ن ع) راڻي پور شگر مل ۾ ويلڊنگ جو ڪم ڪندڙ نوجوان اوچائي تان ڪري سخت زخمي ٿيڻ بعد تڙپي تڙپي فوت ٿي ويو فوت ٿيل نوجوان جي سڃاڻپ الهڏتو عرف بلاول چاڪراڻي طور ٿي
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

گهوٽڪي جي صحافي صداقت تي چوري جو ڪيس داخل ٿيڻ خلاف مختلف تنظيم پاران احتجاج

مظاهرين راجپوت برادري، سول سوسائٽي ۽ صحافي برادري نديم مشاهد تاج ٽانوري ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

اي سيڪشن پوليس شهر ۾ امن امان قائم ڪرڻ بدران معزز ۽ ڪاروباري ماڻهن تي ڪوڙا ڪيس داخل ڪري رهي آهي: مظاهرين

صحافي راڻو صداقت معاملي جو ڊي آءِ جي ۽ اعليٰ عملدار نوٽيس وٺي شفاف جاچ ڪرائي انصاف ڪن

گهوٽڪي(رپورٽ: اقبال صديقي)گهوٽڪي جي نوجوان صحافي راڻو صداقت جو نالو مبينا طور چوري جي ڪوڙي ڪيس ۾ نامعلوم جوابدارن جي فهرست ۾ شامل ڪرڻ خلاف راجپوت برادري، سول سوسائٽي
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

سنڌ جي وحدت ۽ سنڌ جي حقن لاءِ وڪيل برادري ڀرپور ڪردار ادا ڪندي رهندي: ايڊووڪيٽ

ڪيرو(ن ع) حيدرآباد بار جي جنرل سيڪريٽري ايڊووڪيٽ عبدالرزاق درس جو ڪيرو ۾ شاندار استقبال حيدرآباد بار جي جنرل سيڪريٽري ايڊووڪيٽ عبدالرزاق درس جو ڪيرو پهچڻ تي سماجي اڳواڻ ايم حيات درس سروري پاران درس هائوس ڪيرو
بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

نوري آباد: صحافي شمس پالاري جي سڳوٺ قادر بخش پالاري جي لاڏاڻي تي ملڪ چنگيز خان ٽلي تي پهچي تعزيت ڪندي

سڪرنڊ ويجهو شاخ ۾ وهنجندي معصوم ٻارڙو ٻڏي فوت، گهر ۾ ڪهرام

ڳوٺ سائين بخش چانڊيو ۾ 10 ورهين جو عبدالرحمان چانڊيو راهب شاهه شاخ ۾ ٻڏي ويو

اطلاع تي ريسڪيو ٽيم پهچي نينگر جو لاش ڪڍائي پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪيو

سڪرنڊ (س ر) سڪرنڊ لڳ ناصري ٿاڻي جي حد ڳوٺ سائين بخش چانڊيو جو 10 ورهين جو ٻارڙو عبدالرحمان چانڊيو ولد عبدالستار چانڊيو راهب شاهه شاخ ۾ وهنجندي ٻڏي فوت ٿي ويو واقعي جو اطلاع ملڻ تي همدرد فري ايمبولينس سروس جي ريسڪيو ٽيم حادثي واري هنڌ
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

فيصل آباد: گورنمينٽ ڪاليج وومين يونيورسٽي فيصل آباد جون شاگرديائيون يونيورسٽي ۾ ربيع الاول جي حوالي سان نعتون پڙهي رهيون آهن

سنڌ حڪومت پاران غربت گهٽائڻ لاءِ مختلف پروگرام هلي رهيا آهن: سڪديو اسرداس هيمناڻي

سرسو تحت سهولتن جو مقصد عام ماڻهن کي پنهنجي پيرن تي بيهارڻ آهي

گهوٽڪي ۾ سولر هوم سسٽم ۽ بغير وياج جي قرض ڏيڻ واري تقريب کي خطاب

گهوٽڪي(ن ع)سنڌ حڪومت جي ترجمان سڪديو اسرداس هيمناڻي چيو آهي ته سنڌ حڪومت پاران غربت گهٽائڻ لاءِ مختلف پروگرام هلي رهيا آهن جنهن جو مقصد عام ماڻهن کي بااختيار بنائڻ آهي اهڙن خيالن جو اظهار هن گهوٽڪي ۾ سرسو پاران منعقد ڪيل سولر هوم سسٽم
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

مٺي: ممتا ميگهواڙ جي مبينا خودڪشي وارو معاملو، ٽن ڄڻن تي ڪيس داخل

ناري جي والد جي فرياد تي ڪرشن ميگهواڙ، پانچو ۽ پرڪاش ميگهواڙ خلاف ڪيس داخل ڪرايو

پوليس ٽنهي جوابدارن کي گرفتار ڪري ورتو، عورت جي مڙس پاران قتل جو اعتراف

مٺي (ڊ ر) هڪ هفتو اڳ ۾ مٺي جي عاقلي پاڙي ۾ مبينا خودڪشي جو واقعو پيش آيو هو ۽ چار مهينا اڳ شادي ٿيل ناري ممتا ميگهواڙ جو لاش هٿ اچڻ وارو معاملو نئون رخ اختيار ڪري ويو آهي ۽ ناري جي وارثن ناري جي والد ڪيسرو ولد جيرام ميگهواڙ جي فرياد تي مٺي پوليس ناري جي مڙس ڪرشن ميگهواڙ سندس سهري پانچو ۽ سندس ڏير پرڪاش
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

سڄاول ۾ عيد ميلادالنبي ﷺ لاءِ فول پروف سيڪيورٽي پلان تيار 336 اهلڪار مقرر

10ڊيوٽي وڏيون ريليون ۽ 10 محفلون، سمورن روٽن ۽ اهم هنڌن تي پوليس جي مقرري

18پوليس موبائلون ۽ 20 موٽرسائيڪل نائٽر پيٽرولنگ ٽيمون مسلسل گشت ۽ نگراني ڪنديون

سڄاول (ڊ ر) 12 ربيع الاول عيد ميلادالنبي حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ جي موقعي تي امن امان برقرار رکڻ ۽ عاشقان رسول ﷺ جي ريليون ۽ محفلن کي فول پروف سيڪيورٽي فراهم ڪرڻ لاءِ ضلعي سڄاول پوليس پاران جامع سيڪيورٽي پلان جاري ڪيو ويو آهي پوليس جي جاري ڪيل سيڪيورٽي پلان موجب ضلعي سڄاول ۾ عيد ميلادالنبي ﷺ جي سلسلي ۾ 10
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

سينيئر ايڊووڪيٽ سيد محمد هارون رشيد 92 ورهين جي ڄمار ۾ لاڏاڻو ڪري ويو

هو سياستدان، تعليم دان ۽ سياسي تجزيه نگار جي حيثيت سان خدمتون سرانجام ڏنيون

مرحوم جي پونيئرن سان قاضي اشهد عباسي، لال خان جوڻيجو، الله بخش ڪنبر ۽ ٻين تعزيت ڪئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سينيئر ايڊووڪيٽ، سياستدان، تعليم دان، زميندار، سماجي ڪارڪن ۽ سياسي تجزيه نگار سيد محمد هارون رشيد 92 ورهين جي ڄمار ۾ لاڏاڻو ڪري ويو مرحوم سيد محمد هارون رشيد پنهنجي زندگي دوران وڪالت، سياست، تعليم ۽ سماجي خدمتن جي شعبن ۾ نمايان ڪردار ادا ڪيو سندس لاڏاڻي تي مختلف سياسي، سماجي ۽ قانوني حلقن پاران گهري ڏک ۽ افسوس جو اظهار ڪيو ويو مرحوم پويان ٽن نياڻين جڏهن ته چئن پٽن سيد محمد مامون رشيد، سيد محمد احمد رشيد، سيد محمد يحيٰ رشيد ۽ سيد
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

ڪراچي: ڪينٽونمينٽ بورڊ ۾ مخالف ڌر جو اڳواڻ قاضي اشهد عباسي ۽ ٻيا ايڊووڪيٽ سيد محمد هارون رشيد جي وارثن سان تعزيت ڪندي

سيوهڻ ۾ غوث لعل حسين جي عرس لاءِ ميلي جي اجازت اڃا جاري نه ٿي

يوسي چيئرمين ۽ آراضي يوسي پاران ڪئنپل سرٽيفڪيٽ ۽ روٽ پرمٽ لاءِ درخواستون جمع

ميلي جي اجازت ۾ دير باوجود مهانڊي جي رسم ادا ڪري مخصوص روٽ تان واپس رواني ٿيندي

سيوهڻ (ن ع): سيوهڻ لڳ معصوم اولياء غوث لعل حسين جي ساليانو عرس مبارڪ جي ميلي لاءِ اڃا تائين پرميشن جاري نه ٿي سگهي آهي جنهن سبب عرس جي انتظامن بابت مختلف مرحلن ۾ ڪارروائي
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

خانپور مهر ۾ جي يو آءِ جي ولادت مصطفيٰ ﷺ ڪانفرنس منعقد ڪئي وئي

ڪانفرنس ۾ مولانا عبدالقيوم هاليجوي، مولانا اسدالله ڪهڙو ۽ ٻين شرڪت ڪئي

سنڌ جي وحدت تي ڪنهن به قسم جو وار برداشت نه ڪيو ويندو: مولانا عبدالقيوم

خانپور مهر(ن ع) جمعيت علماءِ اسلام (جي يو آءِ) تعلقه خانڳڙهه ۽ سٽي خانپور مهر جي اهتمام هيٺ ولادت مصطفيٰ ﷺ جي سلسلي ۾ هڪ وڏي ڪانفرنس منعقد ڪئي وئي، جنهن ۾ جي يو آءِ جي اڳواڻن، عالمن، ڪارڪنن ۽ علائقي جي ماڻهن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي ڪانفرنس دوران
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

عثمان شاهه هڙي پرسان مبينا پسٽل جي گولي لڳڻ سبب 18 ورهين جو نوجوان فوت

ڳوٺ رازق ڏنو مگريو ۾ مبينا طور گولي لڳڻ سبب محمد عرس مگريو زخمي ٿي پيو

زخمي کي اسپتال منتقل ڪيو ويو جتي زخمن جا سور نه سهندي دم ڏئي حوالي ڪيو

پوسٽ مارٽم بعد لاش وارثن حوالي، پوسٽ مارٽم رپورٽ اچڻ بعد واضع ٿيندو واقعو اتفاقي آهي يا قتل: ايس ايڇ او

عثمان شاهه هڙي(ڊ ر) عثمان شاهه هڙي پرسان ڳوٺ رازق ڏنو مگريو ۾ مبينا طور پسٽل جي گولي لڳڻ سبب 18 ورهين جو نوجوان محمد عرس مگريو پٽ سومار مگريو زخمي ٿي پيو جنهن کي وارثن علاج لاءِ اسپتال منتقل ڪيو جتي نوجوان زخمن جا سور نه سهندي فوت ٿي ويو واقعي جي اطلاع تي عمرسانڊ پوليس سول اسپتال
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

سکر ۾ جمعيت علماءِ پاڪستان پاران ساليانو نعت خواني مقابلو منعقد ڪيو ويو

سکر(بيورو رپورٽ) جشن عيد ميلاد النبي ﷺ جي موقعي تي سکر ميلاد ڪائونسل ۽ جمعيت علماءِ پاڪستان سکر جي اهتمام هيٺ ساليانو نعت خواني مقابلو ۽ ميلاد ڪانفرنس ميلاد مصطفيٰ
بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

سڪرنڊ: شاخ ۾ وهنجندي ٻڏي فوت ٿيل نينگر جو لاش پيل آهي

ٽنڊوآدم مين پرائمري اسڪول ۾ جشن عيد ميلادالنبي ﷺ جي سلسلي ۾ تقريب منعقد ڪئي وئي

ٽنڊوآدم (ن ع) گورنمينٽ سنڌي مين پرائمري اسڪول ٽنڊوآدم ۾ هيڊ ماسٽر لڪاڏنو خاصخيلي جي سربراهيءَ ۾ حضور اڪرم حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ جي ولادت باسعادت جي خوشيءَ ۾ جشن عيد ميلادالنبي ﷺ جي پروقار تقريب منعقد ڪئي وئي تقريب ۾ مختيارڪار علي عمراڻي ٽي اي او راڻو ناصر عرفان سانڌ، منصور ٻجوري، عاشق حسين سانڌ، رياض حسين سنجراڻي اسڪول جي استادن شاگردن ۽ ٻين معزز شخصيتن شرڪت ڪئي ان
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

مورو ۾ ڳوٺ مٺل حيدري واسي پرائمري اسڪول جي شاگردن جو بنيادي سهولتن جي کوٽ خلاف احتجاج

مورو (ن ع) مورو ويجهو ڳوٺ محمد مٺل حيدري چانڊيو جي گورنمنٽ پرائمري اسڪول محمد مٺل حيدري چانڊيو جي معصوم شاگرديائين پاران هٿن ۾ بينر کڻي استاد ۽ بلڊنگ سميت بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ جو مطالبو ڪندي احتجاجي مظاهرو ڪيو جتي معصوم نياڻين تعليم واري صوبائي وزير سيد سردار شاهه ۽ تعليم کاتي جي بالا آفيسرن کان مطالبو ڪيو ته اسان جي اسڪول ۾ ڏيڍ سال کان استاد مقرر نه ٿي سگهيو
بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

گمبٽ: سولر سسٽم سبب ڪرنٽ لڳڻ سبب فوت ٿيل نوجوان جو لاش

جيڪب آباد ۾ ڪار مان گولين لڳل نوجوان جو لاش هٿ، هڪ شڪي گرفتار

سول لائن ٿاڻي جي حد سوئي گئس آفيس ڀاهران ڪار مان اختر چانڊيو جو لاش مليو

لاش ڪيترن ئي ڪلاڪن تائين روڊ تي ڪار اندر پيل رهيو، پوليس پهچي لاش ڪڍائي اسپتال منتقل

وارثن جي فرياد تي 5 نامعلوم جوابدارن خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو پوليس هڪ شڪي سارنگ سومرو کي گرفتار ڪري ورتو

جيڪب آباد (ڊ ر) جيڪب آباد جي سول لائين ٿاڻي جي حد سوئي گئس آفيس ڀاهران بيٺل ڪار مان گولين لڳل لاش هٿ ڪيو ويو اطلاع ملڻ تي حد جي پوليس سميت وڏي تعداد ۾ ماڻهون گڏ ٿي
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

ڪراچي: آغا خان يونيورسٽي جي سي آءِ ايم اي ڪراچي کي آمريڪا ۾ اسپائر ٽو ايڪسيلينس ايوارڊ سان نوازيو پيو وڃي

لکي غلام شاهه ۾ واپارين ڦر واقعي تي گڏجاڻي، عدالت وڃڻ جو فيصلو

لکي غلام شاهه (ن ع) لکي غلام شاهه شهر ۾ هڪ هفتو اڳ واپاري ڪليم الله ميمڻ جي هول سيل دڪان تان موٽرسائيڪل سوار نامعلوم هٿيارٻندن پاران هٿيارن جي زور تي لکين روپين جي ڦر ۽ مزاحمت دوران فائرنگ ڪري واپاري کي سخت زخمي ڪرڻ واري واقعي کي هڪ هفتو گذري وڃڻ باوجود اصل جوابدار گرفتار نه ٿيڻ خلاف شهرين، واپارين ۽ سياسي سماجي اڳواڻن جي اهم گڏجاڻي ٿي گڏجاڻي دوران شرڪت ڪندڙن پوليس جي ڪارڪردگي تي سخت ڳڻتي جو اظهار ڪندي چيو ته پوليس اصل جوابدارن کي گرفتار ڪرڻ بدران ٻي وارادات ۾ گرفتار ڪيل جوابدارن بابت ڪيس داخل
بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

ٺٽوري ۾ اسڪول جي عمارت نه ملڻ خلاف ٻارڙن ۽ ڳوٺاڻن جو پيادل مارچ، ڌرڻو

ڳوٺ محمد خان زئور جا معصوم ٻارڙا سالن کان وڻ هيٺ تعليم حاصل ڪرڻ تي مجبور آهن: مظاهرين

عمارت ۽ فرنيچر لاءِ بار بار احتجاج باوجود ٻڌڻي نه ٿيڻ ۽ تعليم کاتي پاران نوٽيس نه ورتو ويو

ميرپوربٺورو (ن ع) ميرپوربٺورو لڳ سالن کان اسڪول عمارت کان محروم هجڻ خلاف ڳوٺاڻن جو پيادل مارچ بعد مين بس اسٽاپ تي احتجاجي ڌرڻو هنيو ويو انهي سلسلي ۾ ميرپوربٺورو جي يونين ڪائونسل شاهه محمد شاهه جي ڳوٺ محمد خان زئور ۾ پرائمري اسڪول جي بلڊنگ ۽
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

نمبر: MDA/MPD/DEH-609/2026/355
ڊائريڪٽوريٽ آف ٽائون پلاننگ،
ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي
ڪراچي، تاريخ: 25-08-2026

فون: 70-99244761 فيڪس: 99244766
اي ميل: Info@mda.gos.pk
هيڊ آفيس: G-4/B، بلاڪ-17، گلشن اقبال، ڪراچي

پبلڪ نوٽيس

عنوان: سروي نمبر 13، ديهه ڪرڪرو، ٽپو ڪونڪر، تعلقو مراد ميمڻ، ضلعو ملير، ڪراچي جي 14-22 ايڪڙ زمين مان 00-06 ايڪڙ ايراضيءَ جي تجويز ڪيل لي آئوٽ پلان جي منظوري بابت.

عوام الناس کي هن اشتهار ذريعي آگاهه ڪيو وڃي ٿو ته ضلعي ملير، ڪراچي جي ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر-I، سروي نمبر 13، ديهه ڪرڪرو، تعلقو مراد ميمڻ، ضلع ملير، ڪراچي مان 00-06 ايڪڙ زمين جي ملڪيت جو ٽائيٽل تصديق ڪري، ڊائريڪٽر جنرل، ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي (MDA) ڏانهن مسٽر محمد فيصل ولد محمد هارون، شناختي ڪارڊ نمبر 42301-0569260-3، رهائش: فليٽ نمبر 302، ٽين ماڙ، آئيڊيل آئڪون پليس، ڪراچي ايسٽ، جي حق ۾، پنهنجي ليٽر نمبر DC/Malir/K/Rev.Br/1413/2026، تاريخ 15-07-2026 ذريعي موڪليو آهي.

ان سان گڏ مختيارڪار، تعلقو مراد ميمڻ، ضلع ملير، ڪراچي، پنهنجي ليٽر نمبر Mukh/M.M/Malir/K/1125/2020، تاريخ 10-07-2026 ذريعي، جيڪو اسسٽنٽ ڪمشنر، سب ڊويزن مراد ميمڻ، ضلع ملير، ڪراچي جي ليٽر نمبر AC/M.M/Malir/K/499/2026، ڪراچي، تاريخ 10-07-2026 ذريعي باقاعده موڪليو ويو آهي، صرف پلاننگ جي نقط نظر کان لي آئوٽ پلان جي منظوري لاءِ پيش ڪيو آهي.

ان سلسلي ۾، ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي (MDA) ايڪٽ 94-1993ع (بحالي ۽ ترميمي) ايڪٽ 2013، KBTPR-2002 (تازين ترميمن سميت) ۽ ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي ٽائون پلاننگ ريگيوليشنز-2015 جي شق نمبر 2-15.5 جي روشنيءَ ۾ هي عوامي نوٽيس جاري ڪيو وڃي ٿو ته جيڪڏهن ڪنهن به لاڳاپيل شخص/اداري کي ڪو اعتراض هجي ته اهو پنهنجو اعتراض سڌو سنئون ڊائريڪٽر جنرل، MDA، ڊائريڪٽر (اسٽيٽ اينڊ انفورسمينٽ) يا ڊائريڪٽر، ٽائون پلاننگ ڊپارٽمينٽ، MDA وٽ، آفيس G-4/B، بلاڪ-17، گلشن اقبال، ڪراچي تي، فون نمبر 021-99239120، 021-99244762، ترتيبوار، هن نوٽيس جي اشاعت جي تاريخ کان 07 ڪم ڪندڙ ڏينهن اندر جمع ڪرائي سگهي ٿو.

مقرر مدت ختم ٿيڻ کان پوءِ وصول ٿيندڙ ڪنهن به اعتراض تي غور نه ڪيو ويندو.

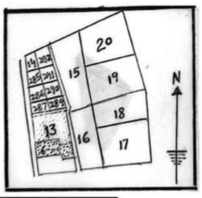

ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي
فون: 021-99239120, 021-99244762

INF-KRY/3695/26
WORK FOR SINDH www.iwork4sindh.com
JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT

IBA Sukkur IBA University

CAREER OPPORTUNITIES

IBA COMMUNITY COLLEGES & SCHOOLS

(Managed by Sukkur IBA University)

Applications are invited for following positions:

Last Date to Apply: 25th SEPTEMBER 2026

IBA - PUBLIC SCHOOL SUKKUR

POSITIONS	QUALIFICATION AND EXPERIENCE
1. Subject Specialist • Biology • Urdu • Ethics • Mathematics • Computer • Physics • English • Sindhi • Pakistan Studies	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. EST • Islamiat • Social Studies • English • Mathematics • Urdu • Computer • Sindhi	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
3. ECE Teacher (Female)	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Note: Diploma/Certificate in ECE/Montessori will be given preference.
4. Accountant	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) in Finance/Accounts from HEC recognized University/Institute. Experience: 02 years experience in the relevant field.
5. Horticulturist	Qualification: Minimum 2nd Class B.Sc (Hons) in Horticulture (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute. Experience: 03 years post qualification experience in the relevant field.

IBA PUBLIC SCHOOL UBAURO

1. Subject Specialist • English • Chemistry • Islamiat • Botany	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. EST • Science • Islamiat	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
3. ECE Teacher (Female)	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Diploma/Certificate in ECE/Montessori will be given preference.

IBA COMMUNITY COLLEGE DADU

1. Subject Specialist • Zoology • Botany • Urdu • Computer	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/ Institute in the relevant field/subject.
2. EST • Science • Ethics • Arts	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
3. ECE Teacher (Female)	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Note: Diploma/Certificate in ECE/Montessori will be given preference.
4. Office Assistant	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute. Note: Diploma in IT/Computer shall be given preference. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.
5. Accounts Assistant	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) in Finance/Accounts from HEC recognized University/Institute. Experience: 02 years experience in the relevant field.
6. Network Assistant	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) in CS/IT/CSE/Software/AI or any relevant field from HEC recognized University. Note: CCNA or equivalent networking certification will be given preference. Experience: 02 years experience in the relevant field.
7. PA to Principal	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.
8. Physical Training Instructor (PTI) (Female)	Qualification: Minimum 2nd class Bachelors/Masters Degree (16 years education) in Physical Education/Sport Sciences from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
9. Dispenser	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/diploma in nursing/paramedic degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.

IBA COMMUNITY COLLEGE KHAIRPUR

1. Subject Specialist • Islamiat • Chemistry	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. EST • Islamiat • Computer • Biology • English • Pakistan Studies	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.

IBA PUBLIC SCHOOL JACOBABAD

1. Subject Specialist • Zoology • Urdu	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. EST • English • Computer • Science • Physics • Pakistan Studies	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
3. Lab Assistant • Biology • Computer	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.
4. Assistant Librarian	Qualification: Minimum 2nd Class BLIS/MLIS degree (minimum 16 Years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 02 years experience in the relevant field.
5. PA Cum Computer Operator	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute. Note: Diploma in IT/Computer shall be given preference. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.

IBA COMMUNITY COLLEGE NAUSHAHRO FEROZE

1. Subject Specialist • Pakistan Studies • English • Chemistry	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. EST • Islamiat • Mathematics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/ Institute in the relevant field/subject.
3. Lab Assistant • Physics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.

IBA DISTRICT MONTESSORI SCHOOL SHIKARPUR

1. EST • English • Physics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. ECE Teacher (Female)	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Diploma/Certificate in ECE/Montessori will be given preference.
3. Lab Attendant	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.

IBA PUBLIC SCHOOL LARKANA

1. Subject Specialist • Zoology • Botany • Physics • Computer • Mathematics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/ Institute in the relevant field/subject.
2. EST • English • Islamiat • Ethics • Mathematics • Sindhi • Urdu	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/ Institute in the relevant field/subject.
3. ECE Teacher (Female)	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/ subject. Note: Diploma/Certificate in ECE/Montessori will be given preference.
4. Lab Assistant • Chemistry	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelor degree/Associate degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.
5. Music Teacher	Qualification: Minimum 2nd class Bachelor Degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: minimum 02 years teaching experience in the relevant field.
6. Art Teacher	Qualification: Minimum 2nd class Bachelor Degree (Minimum 16 years of education) in Fine Arts/ Art education, Visual Arts or relevant field from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
7. Physical Training Instructor (PTI)	Qualification: Minimum 2nd class Bachelors/Masters Degree (Minimum 16 years education) in Physical Education/Sport Sciences from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
8. Office Superintendent	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Master degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute. Note: Diploma in IT/Computer shall be given preference. Experience: 02 years experience in the relevant field.
9. Library Assistant	Qualification: Minimum 2nd Class BLIS/MLIS degree (Minimum 16 Years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 02 years experience in the relevant field.
10. Store Keeper	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.

IBA COMMUNITY COLLEGE JACOBABAD

1. Subject Specialist • English • Mathematics • Sindhi • Chemistry • Physics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. EST • Chemistry • Physics • Computer • Urdu • Mathematics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
3. Accounts Officer	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelor Degree (Minimum 16 years of education) in Accounting & Finance from HEC recognized University/Institute. Experience: Minimum 03 years post qualification experience in the relevant field.
4. Lab Assistant • Chemistry	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.
5. Office Assistant (P.A Cum Computer Operator)	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute. Note: Diploma in IT/Computer shall be given preference. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.

IBA-ISLAMIA PUBLIC HIGHER SECONDARY SCHOOL GHOTKI

1. Subject Specialist • Sindhi • Pakistan Studies • Physics • Mathematics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. EST • Biology • English • Science • Computer • Mathematics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
3. ECE Teacher (Female)	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Note: Diploma/Certificate in ECE/Montessori will be given preference.
4. Lab Assistant • Computer	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Note: DIT/CIT will be given preference. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.
5. Admin Assistant	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 02 years experience in the relevant field.
6. Assistant Librarian	Qualification: Minimum 2nd Class BLIS/MLIS degree (Minimum 16 Years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 02 years experience in the relevant field.

GUIDELINES TO APPLY:

1. Eligible candidates can apply through online application at https://apply.sts.net.pk
2. A candidate can only apply for one position
3. After completing the online application, candidates can download a system-generated challan of Rs.1500 (non-refundable). The challan can be paid at any ABL Bank Ltd branch or via the MyABL app. Alternatively, candidates may use the 1-Bill reference number to pay through the internet banking portal of any 1 Bill-linked bank.
4. Candidates having domicile of only Sindh province are eligible to apply.
5. Completion of Degree is mandatory.
6. Age Limit: 20 - 45 Years.
7. All Government Servants should apply through proper channel.
8. Only shortlisted candidates who meet the criteria shall be called for further Test/Interview.
9. The date, time, and venue of test/interview shall be intimated through SMS alerts, and the website of SIBA Testing Services (STS). Further, all updates and notifications about the test dates, admit slips, result announcements or any other information shall be uploaded on the STS website/portal as well. In this regard, candidates must visit the portal/website from time to time.
10. No TA/DA shall be given for test/interview.
11. For any query, please contact at 071-5644200 - 06 or email to sts@iba-suk.edu.pk
12. The last date for receiving online application is September 25, 2026.
13. The Competent Authority reserves the right to accept or reject any or all the applications without assigning any reason and cancel the recruitment process.

STS
SIBA TESTING SERVICES
Sukkur IBA University, Nisar Ahmed Siddiqui Road, Sukkur, Sindh Ph: 071-5644200-06

Oil & Gas Development Company Limited
OGDC the energy

INVITATION TO E-BID
THROUGH SAP ARIBA DISCOVERY

E-Bids are invited through SAP-Ariba Discovery for the service/material given below under competitive bidding procedure as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) rules:

SR #	TENDER NUMBER	DESCRIPTION	CLOSING DATE & TIME
1.	OGDC-SCM-SERVICES-CB-COMM-60-4323-332359851-2026	CRUDE OIL TRANSPORTATION SERVICES	10.09.2026 AT 1030 HRS
2.	OGDCL-SCM-SERVICES-CB-PROD-332365709-2026	COIL TUBING UNIT & ASSOCIATED SERVICES	10.09.2026 AT 1030 HRS
3.	OGDC-SCM-SERVICES-CB-ADMIN-60-4347-332544706-2026	SERVICES FOR PICK AND DROP OF OGDCL EMPLOYEES IN ISLAMABAD / RAWALPINDI REGION	10.09.2026 AT 1030 HRS
4.	OGDC-SCM-SERVICES-CB-PNP-60-4324-332361643-2026	RENTAL 230RT CHILLER PACKAGE FOR TOGH GAS PLANT, DISTRICT KOHAT, KPK	11.09.2026 AT 1030 HRS
5.	OGDC-SCM-SERVICES-PQ-PNP-60-4326-332363032-2026	PRE-QUALIFICATION OF FIRMS FOR SHIFTING OF COMPRESSION PACKAGES	14.09.2026 AT 1030 HRS
6.	OGDC-SCM-SERVICES-CB-HSEQ-4342-332502137-2026	ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENTS (EIA) FOR OIL & GAS PROJECTS	14.09.2026 AT 1030 HRS
7.	OGDC-SCM-SERVICES-CB-PROD-332366172-2026	COIL TUBING UNIT & ASSOCIATED SERVICES	14.09.2026 AT 1030 HRS
8.	OGDC-SCM-SERVICES-CB-PROD-332365341-2026	RETRIEVABLE BRIDGE PLUG SERVICES	17.09.2026 AT 1030 HRS
9.	OGDC-SCM-SERVICES-CB-HSEQ-332497613-2026	INITIAL ENVIRONMENTAL EXAMINATIONS (IEE) FOR OIL & GAS PROJECTS	17.09.2026 AT 1030 HRS
10.	OGDC-SCM-FC-CB-PNP-SINJHORO-332212678-2026	PROCUREMENT OF WARM AND COLD FLARE TIP	30.09.2026 AT 1100 HRS

2. All bids will be opened 30 minutes after the bids closing date/ time.
3. Tender Notice/ detailed instructions are available on PPRA website at www.ppra.org.pk.
4. Tender documents are available online and bids are also required to be submitted online through e-procurement portal at https://ogdcl.com/sap-ariba-tenders or https://discovery.ariba.com/profile/AN01562899621. For details see "Instruction for Bidders Section" of the tender documents.

General Manager
(Supply Chain Management)
Oil & Gas Development Company Limited
OGDC Headquarters, Plot No. 03, Jinnah Avenue,
Blue Area, Islamabad, Pakistan.
Phone No. 92-51-920023540/3795

ogdcl.com
No.108/11

LARGEST TAX PAYER COMPANY OF THE NATION
WE EXPLORE PROSPERITY

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان ڇپرائي جاري ڪئي.